

KAPACITETSUTREDNING FRITID

BEHOV AV YTOR OCH ANLÄGGNINGAR FÖR IDROTT- OCH FRITID 2017 - 2030

2016-09-13
Thomas Sass
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Inledning

Nackas befolkning beräknas att öka kraftigt de kommande åren och den planerade förtätningen skapar förväntningar på en utbyggnad av anläggningar för att kunna möta befolkningens krav och behålla Nackas attraktivitet.

Denna rapport visar på behov av idrotts- och fritidsanläggningar för de kommande 15 åren. Rapporten ska vara ett underlag när beslut om olika investeringar och prioriteringar inom idrotts- och fritidsområdet ska fattas i kommunen. Rapporten pekar också ut en riktning som kan vara ett underlag för tidigare skeden i stadsbyggnadsprocessen och för fritidsnämndens yttranden över kommande planer.

Fritidsnämndens uppgift är att bevaka att medborgarnas behov av motion, rörelse, rekreation, fritidsaktiviteter och mötesplatser tillgodoses. Nämnden ska också bevaka folkhälsofrågor. Nämnden ska även bevaka att föreningarnas och allmänhetens behov av anläggningar och ytor för fritidsaktiviteter i bred bemärkelse tillgodoses och beaktas i samhällsplaneringen. Ett av fritidsnämndens fokusområden är idrotts- och fritidsutbudet ska växa och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. Ett annat fokusområde är att stimulera flera till att bli mer fysiskt aktiva. I kommunens fritidstrategi anges bland annat att ett idrott- och fritidsutbud har ett egenvärde och är av stor vikt för demokrati, integration, folkhälsa, social hållbarhet och personlig utveckling, samt innebär möjligheter för attraktivitet och tillväxt.

I Nacka finns ett rikt utbud av idrotts- och fritidsanläggningar. Samtidigt konstateras att efterfrågan är större än utbudet. Både föreningar och allmänheten framför att det är en brist på anläggningar för idrott och annan fritidsverksamhet. Flera föreningar har framfört att kommunen inte enbart ska prioritera traditionella lagidrotter eller arenaidrotter, utan även individuella idrotter och fritidsaktiviteter utanför idrotten bör beaktas när nya anläggningar ska byggas. För att möta smalare idrotters behov behövs det också ett regionalt samarbete. Vid bedömningen av behoven är en utgångspunkt prognoser för befolkningsutveckling. Andra utgångspunkter är närhetsprinciper, tidigare utredningar och beslut, synpunkter från föreningar, allmänhet och idrottsrörelsen.

Riksidrottsförbundet anser att alla barn och ungdomar ska ha möjlighet till idrott i sitt närområde i tillgängliga och inbjudande idrottsanläggningar. Idrottsrörelsen ser ett problem i att idrottsanläggningar ofta prioriteras bort i planeringen när städerna förtätas eller när nya bostadsområden byggs.

För varje föreslagen anläggning, som nämns i denna rapport, ska fritidsnämnden fatta ett inriktningsbeslut där behoven identifieras ytterligare och där krav på volymer och funktioner kan anges. Vid varje ny investering finns det skäl att fråga sig vem kommunen avser att nå med den nya anläggningen. De grupper som idag i lägre grad nyttjar det befintliga utbudet av anläggningar och ytor är ungdomar i åldern 13 – 20 år, flickor 7 – 20 år, socioekonomiskt resurssvaga, unga med utländsk bakgrund och unga med funktionsvariationer. Dessa grupper tillhör de som är mindre fysiskt aktiva på fritiden och även de som i minst utsträckning tar del av ett övrigt fritidsutbud. Därför kan det vara intressant att se vilka funktioner just dessa målgrupper efterfrågar i de idrotts- och fritidsanläggningar som planeras under de kommande åren. Riksidrottsförbundet och dess lokala idrottsföreningar fokuserar främst på aktiviteter för

åldersgruppen 7 – 25 år. Samtidigt har riksidrottsförbundet en ambition att det ska vara möjligt att motionera under hela livet.

Programmet börjar med en beskrivning av ett antal utgångspunkter och antaganden. Därefter beskrivs respektive anläggningstyp och vilka behov av kapacitet som behövs. I en tredje del beskrivs föreslagna investeringar per upptagningsområde. Där beskrivs även befintliga anläggningar. Sist i rapporten finns ett förslag till prioriteringar av olika investeringsprojekt för de närmaste 15 åren. Notera att en del av det som anges i detta dokument avser omlokalisering av befintliga anläggningar där den mark där anläggningarna finns idag planeras för annan bebyggelse i samband med olika stadsbyggmadsprojekt. Andra förslag avser en kapacitetshöjning då bedömningen är att det saknas kapacitet idag, eller att en ökad kapacitet behövs då befolkningen kommer att öka.

Thomas Sass
Utvecklingsledare
Nacka kommun, kultur- och fritidsenheten

Innehåll

I	Utgångspunkter och antaganden	6
1.1	Tidigare beslut och fritidsnämndens ansvar	6
1.2	Bäst utveckling för alla	6
1.3	Vad behöver finnas i ett upptagningsområde.....	10
1.4	Vilka efterfrågar anläggningar	10
1.5	Flexibla funktioner i anläggningar	11
1.6	Skäl för placeringar	11
1.7	Sportcentrum och andra idrottsanläggningar	12
1.8	Avstånd till anläggningar och närhetsprinciper.....	12
1.9	Jämförelser med andra kommuner	13
1.10	Hur många idrotts- och fritidsanläggningar behövs.....	14
1.11	Befolkningsprognoser.....	16
1.12	Anläggningar som föreningsstöd och finansiering.....	16
2	Behov per anläggningstyp	17
2.1	Sporthallar	17
2.2	Specialanpassade sporthallar.....	20
2.3	Anslutningslokaler till fullstora sporthallar.....	21
2.4	Samlingslokaler och arbetsytor för föreningslivet	21
2.5	Bollplaner, fotbollsplaner, fotbollshall	21
2.6	Idrottsplats för friidrott.....	24
2.7	Ridanläggning.....	24
2.8	Ishallar.....	25
2.9	Simhallar	26
2.10	Anläggningar och ytor för egenorganiserad eller spontan idrott.....	27
2.10.1	Näridrottsplatser för spontan eller egenorganiserad idrott.....	27
2.10.2	Skateboard, BMX, kickbike, street-aktiviteter mm	29
2.10.3	Utegym.....	29
2.10.4	Motionsspår och skidspår	31
2.11	Lokaler och anläggningar för öppen ungdomsverksamhet	31
2.11.1	Fritidsgårdar 13 – 17 år.....	31
2.11.2	Mindre träffpunkter med öppen verksamhet.....	34
2.11.3	Ungdomens hus 16 – 25 år.....	35
2.11.4	Parklek 5 – 13 år.....	35
2.12	Friluftsliv	36
2.13	Övriga behov av investeringar som bidrar till ett brett fritidsutbud	36

3	Behov per upptagningsområde.....	39
3.1	Sickla – Plania – Finntorp – Alphyddan	39
3.2	Kvarnholmen – Finnboda – Henriksdal.....	40
3.3	Nacka centrum – Järla – Nacka strand – Bergs gård.....	40
3.4	Skuru – Ektorpe – Saltsjö-Duvnäs.....	44
3.5	Björknäs – Tollare	44
3.6	Södra Boo – Boo gård	45
3.7	Orminge Centrum – Norra Boo.....	45
3.8	Fisksätra	46
3.9	Saltsjöbaden.....	46
3.10	Älta.....	47
4	Planering	47
5	Sammanfattning av förslag av tillkommande idrotts- och fritidsanläggningar.....	48
6	Referensobjekt, exempel på idrottsanläggningar i stadsmiljö	58

I Utgångspunkter och antaganden

I.1 Tidigare beslut och fritidsnämndens ansvar

Enligt fritidsnämndens reglemente ska nämnden bevaka behovet av anläggningar och byggnader för fritidsverksamhet. Nämnden ska även följa utvecklingen i de frågor som gäller fritidsverksamheten samt ta de initiativ och lägga fram de förslag som nämnden finner påkallade och verka för att utbudet utvecklas. Nämnden har också ett ansvar för folkhälsofrågor.

Kommunfullmäktige har den 21 september 2015 antagit en fritidsstrategi som pekar ut kommunens prioriteringar de kommande åren. Strategin ska säkerställa att ett fritidsperspektiv genomsyrar den långsiktiga planeringen. I strategin nämns att det gäller att tillgodose ökade krav på möjligheter för nya och fler fritidsaktiviteter och att kommunen ska verka för ett idrotts- och fritidsutbud som är tillgängligt och attraktivt för alla. Idrott och fritidsverksamhet har ett egenvärde men är också av vikt för demokrati, integration, folkhälsa, och personlig utveckling.

Denna rapport bygger vidare på tidigare kapacitetsutredningar beslutade av fritidsnämnden, *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation genomförd från 2013-2014* och rapporten *Behov av anläggningar och ytor för idrott och fritid i Nacka kommun* från 2015.

För närvarande saknas det vedertagna nyckeltal som svarar på vilka idrotts- och fritidsanläggningar som bör erbjudas eller i vilken omfattning ett utbud bör vara. Tidigare utredningar, kunskap från olika nationella studier, jämförelser med andra kommuner, inkomna synpunkter och dialoger med såväl föreningar som med ungdomar ligger till grund för de bedömningar som görs i denna rapport. I rapporten beskrivs vilka större anläggningar som behövas, förslag på placeringar, i viss mån förslag på vilka funktioner som ska finnas i respektive anläggning samt skäl till placeringar. Omfattningen på ett kommande idrotts- och fritidsutbud avgörs av politiska beslut.

I.2 Bäst utveckling för alla

En utgångspunkt i analysen av behov har varit att nå de som idag står utanför fritidslivet och inte tar del av utbudet i samma utsträckning som flertalet. En annan utgångspunkt har varit att flickors och pojkars behov och intressen ska tillvaratas i lika stor utsträckning.

I idrotter som ridning, gymnastik, konstakning, danssport och kanot deltar betydligt fler flickor än pojkar. I idrotter som basket, simning, orientering, segling, badminton och friidrott är det en relativt jämn könsfördelning. I idrotter som ishockey, innebandy, pingis, kampsport och golf deltar betydligt fler pojkar än flickor. I övriga idrotter deltar ca 30 – 40 % flickor.

Idrottsföreningarna i kommunen efterfrågar generellt fler anläggningar för traditionella idrotter som bedrivs inom riks-idrottsförbundets verksamhet. Idrottsföreningarna i kommunen efterfrågar generellt fler anläggningar för traditionella idrotter som bedrivs inom riks-idrottsförbundets verksamhet.

Forskning visar att avståndet till en idrottsanläggning har stor betydelse för om människor är regelbundet fysiskt aktiva eller inte. Människor tenderar att använda idrottsanläggningar mer regelbundet om de finns nära bostaden eller arbetsplatsen. En stillasittande livsstil, tillsammans

med felaktiga kostvanor, är den primära orsaken till den dramatiska ökningen av övervikt och fetma vi sett de senaste trettio åren. En av orsakerna är att en minskande andel går eller cyklar till skola, kompisar och fritidsaktiviteter.

Riksidrottsförbundet har antagit en strategi, *Från triangel till rektangel*, som innebär att föreningar framöver i högre grad ska erbjuda mer breddidrott för ett livslångt idrottsliv. Det kan på sikt öka förväntningarna på tillgång till olika lokaler för träningsaktiviteter.

74 % av planlagda ytor utomhus för fysisk aktivitet, som utegym, näridrottsplatser, motionsspår, skateboardparker med mera, används av pojkar och män. Flickor och kvinnor väljer bort detta bland annat för att det råder en bristande trygghet på dessa anläggningar. Ett bredare aktivitetsutbud, bättre belysning, tydligare skyltning, tillgång till offentliga toaletter och sittmöbler har visat sig öka flickors och kvinnors användning. Flickor efterfrågar också ”utegym och näridrottsplatser” för egenorganiserad idrott inomhus där de slipper bli granskade och bedömda av andra.

Fritidsvaneundersökningar visar att flickor i åldern 13 – 19 år efterfrågar satsningar på simhallar med relaxavdelning, lokaler för egenorganiserad dans och för gruppträning samt ridning. I anslutning till dessa anläggningar önskar flickor rum för samvaro.

Pojkar i åldern 13 – 19 år som inte är aktiva i idrottsföreningar efterfrågar äventyrsbad, öppna idrottsaktiviteter utan krav på medlemskap, regelbunden närvaro eller prestation samt tillgängliga lokaler med gym. Dessa pojkar efterfrågar också konstgräsplaner för egenorganiserad aktivitet.

Socioekonomiskt svaga grupper tar del av fritidsutbudet i betydligt lägre grad än övriga grupper. Studier visar att dessa grupper framför allt attraheras av öppna verksamheter och ytor för egenorganiserad verksamhet. De efterfrågar framför allt öppna mötesplatser, fritidsgårdar och bibliotek, näridrottsplatser och simhallar.

Forskningen visar att flickor idrottar mindre än pojkar samtidigt som det finns ett starkt samband mellan fysisk aktivitet och hälsa. Eftersom ungdomar från 12 års ålder generellt sett rör på sig för lite, och deltagandet i föreningsidrotten minskar har flera kommuner som mål att anlägga fler möjligheter för egenorganiserad eller spontan idrott.

Studier visar att det finns ett samband mellan ungdomarnas sociala bakgrund och deltagande i såväl organiserade fritidsaktiviteter, såsom föreningsaktiviteter eller kulturskola, som nyttjande av olika öppna fritidsanläggningar, som fritidsgård, bibliotek eller simhall. Det finns skillnader i om man är född i Sverige eller i annat land. Studier visar även att det finns skillnader i hur man använder sin fritid utifrån familjeförhållanden, ens förtroende till vuxna och skolsituation. I lågstatusområden finns det en kompenserande verkan om fritidsgårdar, bibliotek och simhallar finns i området. För dem som inte deltar i föreningsverksamhet är verksamheter utan krav på anmälan, regelbunden närvaro, prestation eller höga avgifter särskilt angelägna. I dessa områden är det särskilt angeläget att öppna arenor är lättillgängliga. Men även om man räknar med dessa expressiva fritidsarenor så är det fortfarande en betydlig andel unga som står helt utanför det offentligt finansierade fritidsutbudet. Flickor i lågstatusområden är de som tar del av utbudet i allra minst utsträckning.

Flera forskare är överens om att det finns ett antal samhälleliga förändringar under de senaste trettio åren som också påverkat fritidsområdet. Inom fritiden, precis som inom andra områden, går vi mot en allt högre grad av individualisering. Vi strävar också att få uppleva så mycket så möjligt per tidsenhet.

En annan utvecklingstrend är att barn i allt tidigare ålder börjar med organiserad fritid. Såväl deltagandet i föreningsverksamhet som i annan fritidsverksamhet minskar med åldern. Registerdata visar högst andel föreningsaktiva finns i åldern 6 – 9 år, i mellanstadiet är 66 % föreningsaktiva, på högstadiet 53 % och på gymnasiet 42 %. Det är tydligt att allt fler i allt tidigare ålder ”är mätta på att delta i organiserade aktiviteter.” Det är inte ovanligt att aktörer, såväl föreningar som kommersiella, erbjuder organiserade fritidsaktiviteter redan från 3 – 4 års ålder. Samtidigt visar det sig att behoven av andra vuxna på fritiden än ens föräldrar och aktiviteter som bidrar till trygghet och att ens tid i viss mån struktureras är större bland tonåringar än yngre barn. Forskningen visar också på att yngre barn har större behov av att i högre utsträckning få leka och organisera sin egen fritid utan vuxnas organisation och strukturering av tid. Den organiserade fritiden för yngre barn bör begränsas i tid och erbjuda en mångfald av aktiviteter utan en allt för tidig specialisering.

Redan i 10 – 12 års ålder svarar en stor andel barn att de tröttnat på sin förening eller på att vara med i kulturskolan, de känner att de är färdiga med aktiviteten och att de vill vara med på något nytt som specifikt vänder sig till deras åldersgrupp. De identifierar sig inte med sina tidigare aktiviteter, som de menar är för yngre barn och nu har de blivit äldre. För många i åldern 13 – 20 år är även sociala värden, att få umgås och ingå i en gemenskap, viktigare än prestationer och resultat. Ungdomar nämner också att de vill pröva helt nya aktiviteter och de vill i sina aktiviteter ha större frihetsgrader än vad traditionella föreningsaktiviteter och kursverksamheter erbjuder. Samtidigt finns det allt färre aktiviteter som riktar sig till nybörjare efter 10 – 12 års ålder. Överlag vänder sig dagens fritidsutbud i större omfattning till yngre barn än äldre ungdomar. Vid planeringen av nya anläggningar finns det skäl att särskilt bevaka att dessa ska utgå från ungdomsgruppens behov.

Även om föreningslivet attraherar väldigt många barn och ungdomar måste föreningar, precis som andra offentligt finansierade fritidsaktörer, diskutera vad som krävs för att nå fler grupper. Idag värderas ofta mätbara regelbundet återkommande skolliknande fritidsaktiviteter, såsom föreningsverksamhet och musik- och kulturskola högre än öppna dropp-in-aktiviteter eller nyttjande av öppna mötesplatser som till exempel fritidsgård. Studier visar att fler anläggningar behöver vara tillgängliga för både öppna ledarledda fasta aktiviteter som för allmänhetens egenorganiserade aktiviteter.

12 % av ungdomar i åldern 13 – 19 år, i en undersökning från 2012 – 2013 anger att de inte har ekonomiska förutsättningar att ägna sig åt det de vill på sin fritid. 15 % anger att de inte deltar på grund av är rädda för bli dåligt bemötande eller illa behandlade till exempel beroende av att man är flicka, har en funktionsvariation, har en utländsk bakgrund eller på grund av sin sexuella läggning. Vissa flickor, främst med utländsk bakgrund, uppger att de upplever otrygghet utomhus efter kl. 19.00. Andra orsaker till att inte ta del av fritidsutbudet är att man inte känner till vilket

utbud som finns. En fjärdedel av ungdomarna säger att det finns för lite att göra. Det gäller främst ungdomar i gymnasieåldern och ungdomar som bor i lågstatusområden.

Andelen unga som inte alls eller i lägre grad nyttjar det offentligt finansierade fritidsutbudet är högre bland ungdomar med lägre tillgång till socioekonomiska resurser än dem med god tillgång till socioekonomiska resurser. Både flickor och pojkar i lågstatusområden deltar i betydligt lägre omfattning i föreningsverksamhet som i musik- och kulturskola. Familjens resurser ser ut att ha störst betydelse för om man deltar i dessa instrumentella aktiviteter eller inte. En konsekvens av detta är att många i lågstatusområden är mindre fysiskt aktiva och har en sämre hälsa.

Förutom familjens resurser har även faktorer som upplevelse av trygghet utomhus på kvällstid, familjesituation och utländsk bakgrund betydelse för hur och i vilken omfattning man deltar i ett fritidsutbud. Ungdomar i lågstatusområden lägger mer tid på att hjälpa till hemma medan ungdomar i högstatusområden lägger mer tid på att läsa läxor. Utöver olika omfattning av deltagande i ett offentligt finansierat fritidsutbud, så ägnar ungdomar i alla socioekonomiska grupper mellan 20 – 25 timmar i veckan åt internetbaserade aktiviteter vid dator eller mobiltelefon.

I planerandet av nya anläggningar bör analyser av vilka grupper som tilltalas av olika anläggningar vägas in.

Studier visar också att flickor oftare ägnar sin fritid åt att skriva, sjunga, spela teater eller besöka bibliotek än åt idrott. De deltar också i högre grad i aktiviteter som inte ingår i verksamheter som kommunen finansierar, till exempel kommersiellt anordnade danskurser, teaterskolor eller ridskolor.

Fritid för funktionsvarierade

En utgångspunkt i bedömningen av behov är att planera för anläggningar är att det ska finnas tillräckligt med utrymmen även för grupper med olika former av funktionsvariationer. Grupper med olika former av neuropsykiatriska funktionsvariationer kan behöva ha egen verksamhet på egna tider i fullstora sporthallar eller lokaler för mindre grupper. Flera olika grupper behöver olika former av anpassade lokaler. För varje enskilt projekt måste tillgänglighetslösningar utredas separat.

Integration och folkhälsa

Ett utbud av aktiviteter och mötesplatser på fritiden berikar staden och bidrar samtidigt till en ökad integration som i sin tur bidrar till den sociala hållbarheten. En levande stad förutsätter en blandning av bostäder, arbetsplatser, handel, kultur, skolor, förskolor, nöjen och möjligheter till rekreation. Lokaler direkt mot gatan, torg och stadsparker kan fyllas med möjligheter kreativt skapande och fysisk aktivitet. Grundläggande för stadsliv är att det finns möjligheter för människor att mötas. Därför kan en genomtänkt infrastruktur för kultur och fritid bidra till att det finns förutsättningslösa möten mellan människor. Flera verksamheter kan med fördel placeras i direkt anslutning till stadsgator och med sin öppenhet mot gatan bidra till att göra området händelserik, attraktivt och samtidigt tryggt då det rör sig människor till och från anläggningen. Ett levande stadsliv såväl dagtid som kvällstid bidrar till trygghet inte minst för barn och ungdomar.

Idrott och fritid bidrar till den levande attraktiva staden

Grundläggande för stadsliv är att det finns möjligheter för människor att mötas. Därför kan en genomtänkt infrastruktur för kultur och fritid bidra till att det finns förutsättningslösa möten mellan människor som annars kanske inte hade haft någon kontakt med varandra. Ett fritidsutbud med olika anläggningar är en naturlig del av den täta staden. Flera verksamheter kan med fördel placeras i direkt anslutning till stadsgator och med sin öppenhet mot gatan bidra till att göra gatan händelserik, livlig, kreativ, attraktiv och samtidigt trygg då det rör sig människor till och från anläggningen.

1.3 Vad behöver finnas i ett upptagningsområde

Utifrån nämndens fokusområde, att erbjuda alla en attraktiv och tillgänglig fritid, är det angeläget för barn och ungdomar att det inom rimliga avstånd från skola eller hem finns möjlighet att ta del av fritidsutbudet. För att det ska betraktas som tillgängligt behöver varje avgränsat upptagningsområde förses med ett visst antal anläggningar och ytor.

Inom ett avgränsat upptagningsområde föreslås att det finns minst

- en fullstor sporthall, gärna med angränsningslokaler för gruppträning
- en konstgräsplan för minst sjuannaspel
- en näridrottsplats för egenorganiserade aktiviteter, med ytor för till exempel bollspel, basket, pingis, löparbana med hoppgröp, klättervägg, parkour och skateboard.
- en mötesplats för ungdomar, där det finns utrymme för aktiviteter inomhus, café, umgänge, idrott och kreativt skapande. Detta kan vara en fullstor fritidsgård eller en mindre fritidsgårdslignande träffpunkt.

Övriga anläggningar, till exempel simhall, ishall, ridanläggning och anläggningar för smalare idrotter kan vara gemensamma för flera upptagningsområden och bör ligga mer centralt i de olika kommundelarna.

Vissa anläggningar finns enbart på en plats med hela kommunen som upptagningsområde och bör då ligga nära goda kollektivtrafikförbindelser. Andra anläggningar är av mer regional karaktär och kan vara gemensamma för flera kommuner. Vissa aktiviteter sker på allmän plats så som motionsspår eller vandringsvägar dessa friluftsanläggningar ska vara väl god skyltade, ha god angöringsplats och tillgång till allmänna toaletter.

Omvärldsbevakning visar att fler idrotter och fritidsaktiviteter kommer tillkomma med behov av nya typer av anläggningar och lokaler, till exempel paddel (racketsport), cricket, rollerderby, E-sport och gaming.

1.4 Vilka efterfrågar anläggningar

Idrottsanläggningar och andra lokaler och ytor för fritidsverksamhet efterfrågas av och för

- föreningslivets organiserade aktiviteter
- allmänheten för egenorganiserade aktiviteter, till exempel privata eller spontana motionsaktiviteter som man utför på egen hand själv eller med kamrater

- för öppna aktiviteter, där deltagare deltar i organiserade aktiviteter, utan krav på prestation och regelbundet deltagande, till exempel öppen idrott, drive-in-aktiviteter, dropp-in-verksamhet och liknande

Det kommunala uppdraget är dels att stödja ideella föreningars verksamhet och dels möjliggöra för nackabor och nackabesökare att utöva fritidsintressen som inte en kommersiell marknad kan erbjuda eller stödjer.

Omvärldsbevakning visar att fler idrotter och fritidsaktiviteter kommer tillkomma och även efterfråga stöd i form av tillgång till anläggningar och lokaler, till exempel paddel (racketsport), cricket, rollerderby, E-sport och gaming, klättring, skateboard, streetbasket, husdjur och cirkus.

Nacka kommuns invånare beräknas öka kraftigt de kommande åren. Åldersgruppen 7 – 20 år är den primära målgruppen för flera fritidsaktiviteter som kommunen stödjer. Kommunen utreder om även åldersgruppen 21 – 25 år ska omfattas av någon form av verksamhetsstöd, på samma vis som riksiddrottsförbundet och andra kommuner redan gör. Fritidsnämnden har även ett folkhälsoansvar för alla åldrar och vissa satsningar vänder sig även till vuxna och pensionärer. Även personer med funktionsvariationer är en prioriterad grupp för kommunens satsningar på idrott och annan fritid.

Vid bedömning av behov prioriterar fritidsnämnden åldrarna 7 – 20 år. Även åldersgruppen 21 – 25 år kan omfattas av någon form av verksamhetsstöd, på samma vis som riksiddrottsförbundet och andra kommuner redan gör. Fritidsnämnden har även ett folkhälsoansvar för medborgare upp till 65 år och vissa satsningar vänder sig även till vuxna. Även personer med funktionsvariationer är en prioriterad grupp för kommunens satsningar på idrott och annan fritid.

1.5 Flexibla funktioner i anläggningar

De olika anläggningar som nämns i denna rapport ska vara flexibla och kunna erbjuda flera funktioner för att göra det möjligt att bedriva en bredd av olika aktiviteter. När en idrottshall byggs ska samma byggnad även förse med så kallade anslutningslokaler för mindre aktiviteter, till exempel olika former av gruppträning. För att kunna vara flexibla anläggningar är det viktigt att ett tillräckligt antal förråd finns i byggnaden. Traditionella idrotter och olika kulturella aktiviteter kan med fördel utövas i samma anläggning. På dagtid ska dessa anläggningar kunna användas för skolverksamhet eller andra daglediga grupper.

1.6 Skäl för placeringar

Alla nya anläggningar, sporthallar, bollplaner, fritidsgårdar och andra ytor och lokaler, ska placeras så att de upplevs som lättillgängliga och trygga. Studier visar att det inte bör vara mer än 600 meter från anläggningen till närmaste kollektivtrafikhållplats. Tydliga upplysta entréer med skyltfönster upplevs som välkomnande och tillgängliga samtidigt som de bidrar till trygghet och en levande stadsbild. Det finns flera fördelar med tydliga kopplingar mellan inomhus och utomhus.

Sporthallar som placeras mot levande gatustråk kan ha uppglasade fasader och flera entréer där verksamheten är synlig för förbipasserande. I vissa fall kan aktiviteter både ske inomhus och

samtidigt spilla ut på ett entrétorg utanför. Fritidsgårdslokaler placeras med fördel både med en sida mot ett livligt gatustråk och en annan sida mot en aktivitetsyta för utomhusaktiviteter, till exempel olika former av street-sport eller i anslutning till en näridrottsplats. Både fritidsgårdar och idrottsanläggningar kan placeras i anslutning till kulturhus eller bibliotek där vissa gemensamma angränsningslokaler samutnyttjas av flera verksamheter och aktörer. Med en koncentration av anläggningar och verksamheter till gemensamt område kan resurser samutnyttjas, olika verksamheter kan berika och inspirera varandra samtidigt som dessa platser anses vara lättillgängliga och ligga där många människor passerar. Även skötseln av flera anläggningar kan ske mer effektivt när de ligger samordnat i närheten av varandra.

Alla idrotts- och fritidsanläggningar ska vara lätta att hitta till och lätta att komma till, gärna i anslutning till stråk där många människor passerar naturligt på väg till andra mål, handel och service.

1.7 Sportcentrum och andra idrottsanläggningar

Ett sportcentrum innebär att det finns förutsättningar för flera idrotter och flera föreningar att ha sin verksamhet på samma anläggning eller inom ett gemensamt område där anläggningar ligger i anslutning till varandra. Investeringar koncentreras till bättre bemannade och mer lättöversvakade anläggningar, där drift, skötsel och verksamheter kan samordnas för att få ett mer effektivt utnyttjande av resurser.

För att ett sportcentrum ska upplevas som lättillgängligt bör det ha god tillgång till kollektivtrafik och gärna ligga nära stråk med andra verksamheter. Det är även en fördel om ett sportcentrum ligger i nära anslutning till ett skolområde för att det ska kunna nyttjas av både skolor och under fritiden. Till ett sportcentrum kan det även vara möjligt att förlägga andra lokaler och funktioner som invånare efterfrågar för sin fritid eller som skolor kan använda i sin undervisning. Även fritidsgårdar, möteslokaler och arbetsplatsytor för föreningar kan med fördel ligga i anslutning till ett sportcentrum.

Ett mindre sportcentrum bör minst innehålla en fullstor sporthall och en sjuospelare-konstgräsplan. Ett större sportcentrum innehåller flera anläggningar för en bredd av idrotter inom ett område där det är gångavstånd mellan anläggningarna. Ett större kommungemensamt sportcentrum ska ha förutsättningar för större arrangemang med publik.

Flera föreningar har framfört att en idrottsplats blir mer levande och mer attraktiv ju mer funktioner som samlas på samma plats. Föreningar och allmänhet efterfrågar ofta utmärkta och uppmätta belysta motionsslingor och utegym i anslutning till olika sportcentrum och idrottsplatser, där allmänheten även ges möjligheter att byta om. Detta ger föräldrar möjligheter att motionera samtidigt som deras barn är med på träning. Vid flera idrottsplatser finns det också förslag om att anlägga lekutrustning för syskon som följer med till träningar samt fler sittplatser och utemöbler för medföljande vuxna.

1.8 Avstånd till anläggningar och närhetsprinciper

Tillgänglighet handlar bland annat om att de ska vara enkelt att hitta till olika idrotts- och fritidsanläggningar, att de är öppna när allmänheten vill besöka dem, att det ska vara lätt att ta sig dit med allmänna kommunikationer och att man ska uppleva att man är välkommen till

anläggningen eller verksamheten när man besöker den. Därför är det viktigt var olika anläggningar placeras och hur entréer utformas och placeras.

Dagligen görs många resor till och från olika fritidsaktiviteter. För att minimera klimatpåverkan är det viktigt att de vanligaste idrotts- och fritidsanläggningar finns i närområdet, helst inom gång- och cykelavstånd från bostad eller skola.

I politiska beslut kan man utläsa att för yngre barns fritidsaktiviteter ska närhetsprincip tillämpas. Närhetsprincipen nämns i flera politiskt beslutade dokument, till exempel kommunens principer för fördelning av tider mellan olika aktiviteter och grupper i idrottsanläggningar.

Närhetsprincipen utgår från följande

- För barn upp till 11 år ska fritidsaktiviteten finnas att tillgå i största möjliga mån max 3 kilometer från bostaden, i anslutning till skola eller närområde/bostaden. När föräldrar kan svara för resan, vilket ofta sker i denna ålder, så kan aktiviteten äga rum längre bort från bostad eller skola, samma gäller för aktiviteter som har en begränsad deltagargrupp.
- För åldersgruppen 12-14 år ska det vara möjligt att ta sig på egen hand till fritidsaktiviteter med kollektivtrafik utan byten, med en resa om maximalt 20 minuter, högst 5 kilometer från bostaden
- Från 15 år är det möjligt att resa längre och även byta färdmedel, dock är det önskvärt att resan till aktivitetsplatsen inte tar längre tid än 30 minuter, högst 8 kilometer från bostaden
- Bedömningen är att unga med smalare intressen som lockar färre deltagare är mer benägna att resa till sina anläggningar. Eftersom dessa kan ha ett större upptagningsområde är det önskvärt med mer centralt placerade anläggningar för dessa intressen. Bedömningen är vidare att socioekonomiskt svaga grupper har mindre möjligheter att resa till sina aktiviteter.

1.9 Jämförelser med andra kommuner

Flertalet kommuner i Stockholmsregionen uttrycker att de har brist på idrottsanläggningar. Både i Huddinge och i Sollentuna, som Nacka kommun jämförde sig med 2015, upplever man en brist på idrottsanläggningar. I Huddinge är det ca 1 800 ungdomar per sporthall och i Sollentuna 1 200. För fotbollsplaner är det ca 1 600 respektive 900 ungdomar och för ishallar 3 200 respektive 5 300 unga per ishall. Huddinge kommun anger att det finns behov av ca 10 % ökning av anläggningsskapaciteten för att möta den efterfrågan som finns idag.

Nacka kommun har även jämfört sig med Umeå och Jönköpings kommuner, som uttrycker att man har det antal anläggningar som behövs för behoven. I dessa kommuner är det ca 850 unga per sporthall, 700 per fullstor bollplan och ca 3 200 per ishall. Nacka kommun har mer ishallskapacitet än samtliga jämförelsekommuner.

Tabell 1. Jämförelse antal unga 7 – 20 år per anläggning

Anläggningstyp	Nacka	Huddinge	Sollentuna	Umeå	Bedömd rimlig nivå för Nacka kommun
Bollplan	1 171	1 600	900	700	900 – 1 000
Sporthall	1 540	1 800	1 200	850	1 000 – 1 100
Ishall	3 100	5 300	3 500	3 200	3 500

1.10 Hur många idrotts- och fritidsanläggningar behövs

Föreningslivet framför att barn och ungdomar står i kö till flera aktiviteter och att föreningarna inte kan ta emot dessa på grund av brist på tider i anläggningar. Idrottsföreningar anser att bristen på anläggningar är ett av de största hindren för deras utveckling.

Tonåringar efterfrågar i olika sammanhang tider i anläggningar för aktiviteter utanför de traditionella föreningarnas verksamhet. Även grupper med vuxna efterfrågar tid i idrottsanläggningar för egenorganiserade gruppaktiviteter.

Det saknas vedertagna nyckeltid som beskriver hur många i målgruppsålder per anläggning som ska ses rimligt. Utgångspunkten i denna bedömning är att såväl allmänheten som föreningslivet idag beskriver en brist på anläggningar. I tidigare undersökningar har jämförelser gjorts med andra kommuner där det inte är brist på anläggningar och kommuner där man upplever en brist. Samtliga dessa faktorer har vägts in i bedömningen av kommande behov.

I vissa fall behövs en anläggning i ett upptagningsområde oavsett befolkningsmängd, då det är upplevs som orimligt att barn och ungdomar ska behöva förflytta sig längre sträckor. I andra fall är det rimligt att anta att antalet anläggningar i ett upptagningsområde är tillräckligt även för en något högre befolkningsmängd än det som anges i dessa nyckeltal. Nyckeltalen ska alltså inte uppfattas som absoluta tal, utan anger snarare en viljeinriktning.

Enligt studier från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (*Fokus 14 – om ungas fritid och egen organisering*, 2015) och undersökningar inom ramen för forskningsprojektet Ung livsstil så idrottar ca 70 % av alla ungdomar i någon form. Med stigande ålder sker detta mer i egenorganiserad eller öppen form än inom den traditionella tävlingsidrotten.

Attraktiv tid för fritidsaktiviteter för åldersgruppen 7 – 20 år är främst mellan klockan 16.30 och 21.00 på vardagar samt på helger. Inom flertalet idrotter pågår träningar på vardagar och olika former av tävlingar på helger. Även vuxna lag med elitverksamhet ges vis tid av den attraktiva tiden. Övrig vuxenverksamhet sker efter kl. 21.00.

I varje idrottsanläggning finns det i genomsnitt minst 38 timmar per vecka på vardagar att använda för fritidsaktivitet för unga på attraktiv tid. Med attraktiv fritid avses måndag – fredag kl. 17.00 – 21.00. Utöver detta finns tid på helger för främst seriespel, matcher och andra tävlingsarrangemang. Vid framtagande av angivna nyckeltal har utgångspunkten varit att mellan 50 och 80 % av alla i åldersgruppen 7 – 20 år ska ha möjlighet att idrotta mellan 60 och 180 minuter per vecka, där de yngre är fler till antalet med utövar sin idrott färre pass, än de äldre.

Tabell 2. Nyckeltal idrotts- och fritidsanläggningar

Anläggningstyp	Antal anläggningar idag	Antal i målgrupp per anläggning 2016	Bedömt rimligt antal i målgrupp per anläggning	Bedömd brist 2016	Bedömt totalt behov tillkommande anläggningar 2016 - 2030
Sporthallar , inte specialanpassade	12	1 540	1 000 – 1 100	3	14
Specialanpassade kommungemensamma sporthallar för vissa idrotter, till exempel gymnastik, friidrott, handikappidrott, racketsport	1				
Anslutningslokaler i fullstora sporthallar, gruppträningslokaler för motionsaktiviteter och mindre idrotter som budo, judo, skytte, dans, cirkus,					
Bollplaner, fotbollsyt motsvarande 11-spelareplaner, konstgräs/gräs <i>En elvaspelarplan är delbar i 2-3 sjukspelar-planer eller 4 femspelare-planer,</i>	15,75	1 171	900 - 1000	2,25	12,25
Idrottsplatser för friidrott	3	6 100	7 500	0	1
Inomhushall för friidrott	0		20 000 – 22 000	1	1
Ishallar	6	3 100	3 500	0	2
Simbanor , 25 m <i>Beräknat på åldern 7 – W år</i>	11	7 400	5 000 – 5 500	5	14
Kombinationsbassäng för simundervisning, vattenträning mm <i>Beräknat på åldern 0 – 6 år</i>	2	4 900	2 800	1	2
Ridanläggningar, stallar , ca 30 – 50 hästar	2	9 200	6 000 – 9 000	0	1
Ridhus , ridning inomhus	2	9 200	6 000	1	3
Näridrottsplats för egenorganiserad spontanidrott <i>Bollsporter, friidrott, parkour, klättring mm</i>	1	18479	2 000 – 3 500	0	11
Utomhusanläggning för skateboard/bmx mm utomhus	2	9 200	5 000	2	2
Utegy m <i>Beräknat på åldern 20 – W år</i>	3	23 800	7 000	9	14
Motionsspår <i>Beräknat på åldern 20 - W år</i>	6	11 900	7 000	0	4
Skidspår <i>Beräknat på åldern 20 – W år</i>	5	14 300	11 000	0	2
Fritidsgårdar/öppna mötesplatser för ungdomar <i>Inklusive ungdomscafé med aktivitetsytor, grupprum, lokaler för gruppträning och fysisk aktivitet och aktivitetslokaler Beräknat på åldern 13- 17 år</i>	7	1 050	900 – 1 300	0	2
Mindre öppna mötesplatser , riktade verksamheter till flickor, mindre öppna aktivitetscentrum	4			0	0

Det finns även behov av en större evenemangshall, till exempel för handbollsspel på elitnivå. Denna kan tillskapas genom att 2 – 4 sporthallar byggs i anslutning till varandra, som på ett flexibelt vis kan kopplas ihop, där det ges möjlighet till en publikkapacitet med ca 3 000 platser.

1.11 Befolkningsprognoser

I flertalet anläggningar och verksamheter inom fritidsnämndens område är åldersgruppen 7 – 20 år prioriterad, i synnerhet på vardagar kl. 15.30 – 20.30 samt helger dagtid. Även om vissa anläggningar även används av andra åldersgrupper under vissa tider är antalet unga i åldersgruppen 7 – 20 år utgångspunkten vid bedömningen av behoven av anläggningar och ytor.

Idag bor det **18 479 barn och ungdomar i åldern 7 – 20 år** i Nacka. Enligt nu gällande befolkningsprognos kommer det 2021 vara 21 462 barn och ungdomar, 2026 kommer det vara 24 458 barn och ungdomar och 2030 kommer det vara 26 613 barn och ungdomar.

Tabell 3. Antal invånare i åldern 7 – 20 år och per kommunområde

Upptagningsområde	2016	2021	2026	2030
Henriksdal, Kvarnholmen, Danviken, Finnberget, och Finnboda	606	1012	1704	2227
Sickla, Alphyddan, Talliden, Finntorp, Ekudden, Tallbacken, Plania, Nysätra och Hästhagen	1095	1343	1655	1870
Nacka centrum, Järla sjö, Vikdalen, Jarlaberg, , Lillängen, Storängen och Skogalund	1569	1748	2231	3079
Skuru, Ektorp, Duvnäs-Utskog, , Ekängen, Saltängen och Saltsjö-Duvnäs	1980	2113	2146	2199
Björknäs, Hjortängen, Eknäs, Tollare	1561	2031	2274	2379
Orminge – Norra Boo, Hasseludden, Kummelnäs, Vikingshill, Rensätra, Krokhöjden, Mensätra, Källvägsområdet	2966	3359	3774	3968
Södra Boo, Kil, Eriksvik, Lännersta, Dalkarlsområdet, Boo gård, Gustavsvik	2525	2805	2884	2808
Fisksätra	1333	1573	1950	2187
Saltsjöbaden	2288	2317	2288	2307
Älta	2556	3161	3552	3589

Prognosen ska tolkas med viss försiktighet då den bygger på att kommunen planerar för ca 20 000 nya bostäder, varav 14 000 på Västra Sicklaön, till och med 2030.

1.12 Anläggningar som föreningsstöd och finansiering

Idag hyr fritidsnämnden, som finansieringsnämnd, flertalet idrotts- och fritidsanläggningar som upplåts med föreningstaxa i tidsblock till föreningar. Dessa anläggningar kan ägas av kommunen eller av andra fastighetsägare. Utgångspunkten är att fritidsnämnden finansierar 60 % av hyreskostnaden för sporthallar, övrig andel av hyra finansieras av skolor och andra aktörer.

Fritidsnämnden finansierar även skötsel, drift och verksamhet i anläggningarna. Detta utförs för närvarande av en kommunal utförarenhet, idrottsdriftsenheten, men kan även upphandlas av en entreprenör. Föreningarna tilldelas tider utifrån ett antal fördelningsprinciper som beslutas av fritidsnämnden. Föreningarnas taxa finansierar endast en mindre del av de faktiska kostnaderna.

Vissa tider upplåts anläggningarna även till allmänhetens egna besök eller öppna aktiviteter. Allmänheten betalar endast entréavgift i simhallar, medan den till exempel kan nyttja allmänhetens åkning i ishallarna eller näridrottsplatser och utegym gratis.

Kommunens stöd till det ideella föreningslivet består av framför allt olika former av ekonomiska bidrag och tillgång till anläggningar där föreningarna ordnar fritidsaktiviteter för främst barn och ungdomar, men i viss mån även för alla åldrar. Verksamheten anordnas ofta av ledare och föräldrar som till stor del gör insatser utan att få någon betalning för detta.

Politiska beslut och utrymmet för skattefinansiering är det som avgör i vilken omfattning kommunen möter den efterfrågan och de önskemål om lokaler, anläggningar och ytor som finns hos föreningar och allmänheten.

Föreningar kan också ha egna anläggningar som de äger själva eller hyr in. Vid vissa tillfällen har kommunen även gett dessa föreningar olika former av anläggningsstöd för investeringar eller stöttat föreningarnas egna anläggningar med markarrenden, tomträtt eller med borgen vid nya investeringar. För närvarande ger kommunen inget generellt anläggningsbidrag till de föreningar som inte nyttjar kommunens anläggningsutbud. Denna fråga utreds separat.

I beslutet om att ersätta Näckenbadet i Saltsjöbaden och anläggandet av en ny simhall vid Myrsjö sportcentrum ingår att externa entreprenörer ska äga, bygga, förvalta och driva verksamheten. I de kommuner där detta prövats är kommunen med och finansierar investeringen genom att kommunen och entreprenör ingår avtal på 30 till 45 år där kommunen antingen

- köper tjänster av entreprenören, till exempel tid för föreningslivet, skolor och funktionsnedsatta
- ersätter entreprenören med en årlig ersättning för de funktioner som kommunen kräver ska finnas i anläggningen
- hyr anläggningen av extern fastighetsägare för att upplåta till föreningslivet samt erbjuda tillgång till tider i anläggningen för allmänheten

2 Behov per anläggningstyp

2.1 Sporthallar

Alla befintliga sporthallar är fullbokade och det finns för närvarande ingen ledig kapacitet. Föreningslivet framför att de, på grund av brist på sporthallar, inte har möjlighet att ta emot dem som vill delta i deras verksamheter. Därmed finns det skäl redan med befintlig befolkning att planera för en utökning av antalet sporthallar. En lägsta ambitionsnivå är att det framöver inte ska vara fler barn och ungdomar per sporthallar än idag.

Bedömningen är att det idag saknas 3 fullstora sporthallar. Bedömningen är att det fram till och med 2030 kommer behöva tillkomma totalt 14 sporthallar. I pågående stadsbyggnadsprojekt finns det även förslag om att omlokalisera fem sporthallar. Det innebär att totalt 19 nya sporthallar behöver anläggas, och att det år 2030 kommer att finnas 26 sporthallar i kommunen, exklusive specialanpassade anläggningar för idrotter som behöver särskilda hallar, till exempel gymnastik och friidrott.

De befintliga mindre gymnastiksalarna är ett viktigt komplement till de fullstora sporthallarna, framför allt för barn upp till tio år. Vid flera tidigare investeringar har en ny sporthall placerats där en mindre gymnastiksal finns.

Behov av eventarena för större arrangemang

Genom åren har föreningar framfört att det även behövs en större arena för större publikevenemang där det är möjligt att ta emot ca 3000 besökare vid idrottsarrangemang och ännu fler vid scenprogram. Större tävlingar på högre nivåer, i vissa fall med krav för TV-sändningar, förläggs idag till Eriksdalshallen eller Fyrishov i Uppsala. För närvarande utreds om en ny byggnad som delvis ska ersätta nuvarande hallar i Nacka sportcentrum ska kunna innehålla flera sporthallar som ska vara möjliga att slå samman till en större evenemangsarena vid behov.

Modell för sporthall – funktioner i sporthall

Sporthallar placeras företrädesvis i anslutning till skolområden för ett effektivt utnyttjande på såväl dagtid av skolor som kvällstid och helger av föreningar och allmänheten. Alla nya sporthallar ska kunna användas flexibelt för en bredd av olika aktiviteter. En fullstor anläggning ska innehålla en sporthall som anpassas för flertalet vedertagna inomhusidrotter så som innebandy, basket, handboll, gymnastik och futsal, 4 – 6 omklädningsrum, rum för lärare/domare, yta för medföljande föräldrar eller publik vid sidan om spelplan samt förråd för såväl skolor som föreningar. Sporthallen ska även kunna användas som större samlingshall för andra aktiviteter, så som större möte, teaterföreställning eller E-sportarrangemang. Det är även önskvärt med en foajé/entréhall för såväl idrottsutövare som medföljare/publik, allmänna toaletter, utrymme med pentry för föreningars caféverksamhet i samband med tävlingar och arrangemang samt ett mindre grupprum för möten och sammanträden. I entrén ska det finnas plats för att samla grupper, lag, skolklasser inför aktiviteter och olika genomgångar. Vissa sporthallar kan behöva anpassas för idrott inriktad på personer med funktionsvariationer. I flertalet nya sporthallar ska det också finnas ett gruppträningsrum om minst 250 kvadratmeter samt eventuella andra anslutningslokaler för mindre aktiviteter eller uppvärmning, se nedan. För varje nytt projekt bör fritidsnämnden få möjlighet att föreslå önskvärda funktioner och ytor som bedöms behövs samt föreslå kommunstyrelsen att en förstudie med volymstudier och möjligheter för genomförande utförs.

Storlek på fullstor sporthall

En fullstor spelplan ska ha måtten 20 gånger 40 meter. Till det kommer en yta utanför själva spelplanen. Ytan på en sporthallsbyggnad är ca 1 600 kvadratmeter inklusive omklädningsrum.

En fullstor sporthall är möjlig att dela i två mindre gymnastiksal för främst aktiviteter för yngre barn upp till 10 års ålder.

Önskvärt antal barn och ungdomar per sporthall ca 1000 – 1 100 per sporthall

Tabell 4. Behov av sporthallar

Behov av SPORTHALLAR						
Antal idag	Behov nya anläggningar idag	Behov utifrån befolkningsprognos			Summa anläggningar 2030	
		Senast 2021	Senast 2026	Senast 2030	Totalt	Därav tillkommande
12	3	4	4	3	26	14
Antal unga	2016	2021	2026	2030		
	18 479	21 462	24 458	26 613		
Antal unga per sporthall						
1540	1232	1130	1063	1024		

Tabell 5. Antal barn och ungdomar och antal sporthallar

Upptagningsområde	Antal 7 - 20 år 2016	Antal anläggningar 2016	Antal 7 - 20 år 2030	Behov antal anläggningar totalt 2030	Förslag tillkommande till 2030 (ej omlokaliserade)
Hela kommunen	18479	12	26 613	26	14
SICKLAÖN	5250	4	9 375	10	6
Danviken, Henriksdal, Finnberget, Kvarnholmen och Finnboda	606	0	2 227	2	2
Alphyddan, Talliden, Finntorp, Ekudden, Sickla Tallbacken, Nysätra och Hästhagen	1095	(spec)	1 870	2	1
Nacka centrum, Järla sjö, Vikdalen, Jarlaberg, Lillängen, Storängen och Skogalund	1569	3	3 079	4	2
Duvnäs-Utskog, Skuru, Ektorps, Ekängen, Saltängen och Saltsjö-Duvnäs	1980	1	2 199	2	1
SALTSJÖ-BOO	7052	4	9 155	9	5
Björknäs, Hjortängen, Eknäs, Tollare	1561	2	2 379	2	0
Hasseludden, Kummelnäs, Vikingshill, Rensätra, Krokhöjden, Orminge, Mensätra, Källvägsområdet	2966	2	3 968	4	2
Kil, Eriksvik, Lännersta, Dalkarlsområdet, Boo gård, Gustavsvik	2525	0	2 808	3	3
FISKSÄTRA - SALTSJÖBADEN	3621	3	4 494	4	1
Fisksätra	1333	1	2 187	2	1
Saltsjöbaden	2288	2	2 307	2	0
ÄLTA	2556	1	3 589	3	2
Älta	2556	1	3 589	3	2

Mindre gymnastiksalar som fungerar som komplement till sporthallar räknas inte med i denna beräkning. I vissa fall ersätts gymnastikhallar med större sporthall vid nyinvestering. Vid nya Nacka sportcentrum ersätts två mindre hallar med en större hall. Då Nacka sportcentrum ska vara kommungemensam huvudarena är kapaciteten något högre där i jämförelse med övriga områden. Utgångspunkten är att fritidsnämnden finansierar 60 % av hyreskostnaden för sporthallarna, övrig andel av hyra finansieras av skolor.

För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.2 Specialanpassade sporthallar

Idag finns det en specialanpassad sporthall, Sickla gymnastikhall, som är inriktad på ***gymnastik och cheerleading***. Sickla gymnastikhall är fullbokad och för närvarande finns ingen ledig kapacitet. Föreningslivet framför att de, på grund av brist på hallar, inte har möjlighet att ta emot dem som vill delta i gymnastik i kommunen. Gymnastik bedrivs även i vanliga sporthallar och de mindre gymnastiksalar som finns i kommunen. En lösning är att i anslutning till en eller två sporthallar i kommunen planera för mindre träningslokaler anpassade för gymnastik.

I pågående stadsbyggnadsprojekt föreslås Sickla gymnastikhall få en ny placering för att ersättas med en ordinarie sporthall.

Fröidrott är idag både en utomhus- och en inomhusidrott. Fröidrott inomhus bedrivs idag till viss del i gymnastiksalar. Idag finns det endast ett fåtal inomhusanläggningar som är specialanpassade för fröidrott i Stockholmsregionen. Särskilt åldersgruppen 13 – 20 år efterfrågar specialanpassade hallar med ytor för löparbana, tresteg, längdhopp, höjdhopp och kastbana. På regional nivå har det också diskuterats om det är möjligt att flera kommuner kan samarbeta kring inomhusanläggningar för fröidrott. Det kan finnas skäl att erbjuda en fröidrottshall i kommunen, för de behov åldersgruppen 13 – 20 år har, som då även kan vara en del av ett regionalt samarbete.

För närvarande pågår en förstudie för att undersöka möjligheterna att anlägga en ***specialanpassad sporthall i Fisksätra*** som ska kunna användas flexibelt för en bredd av aktiviteter, till exempel för viss fröidrott, dans och andra aktiviteter.

Flera tennisklubbar har egna anläggningar. Boo KFUM har en omfattande barn- och ungdomsverksamhet i rackethallen vid Myrsjö idrottsplats. Förslag finns att omdisponera ytorna vid detta område då en ny simhall planeras. Racketsport har även funnits i traditionella sporthallar. Diskussioner har förts om att uppföra minst ***en specialanpassad sporthall för viss racketsport*** för föreningar utan egen anläggning.

För varje enskilt projekt där en specialanpassad anläggning ska fritidsnämnden bedöma behovet, föreslå önskvärda funktioner och ytor som bedöms behövas samt föreslå kommunstyrelsen att en förstudie med volymstudier och möjligheter för genomförande görs.

För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.3 Anslutningslokaler till fullstora sporthallar

Med anslutningslokaler kan såväl föreningslivet som öppna aktiviteter beredas plats även när en större sporthall inte är nödvändig. Med fler lokaler och ytor i direkt anslutning till sporthallar och fotbollsplaner kan alla anläggningar nyttjas mer effektivt, till exempel kan lag och grupper genomföra uppvärmning och eller andra aktiviteter i dessa anslutningslokaler.

I varje ny idrottshall bör det därför även byggas minst en så kallad gruppträningslokal på 250 kvm och 4 m takhöjd, med tillhörande förråd för aktivitetsutrustning. En sådan lokal ska ha en flexibel golvyta för olika former av motionsaktiviteter, till exempel motionsgymnastik, uppvärmning, step-up-jympa, hantelgympa, dans, pingis, mini-innebandy mm. Särskilt flickor efterfrågar ytor för dans och gruppträning/motionsgymnastik.

När nya sporthallar planeras bör det även planeras för ytterligare anslutningslokaler för mindre idrotter vid vissa sporthallar, för till exempel fäktning, skytte, pingis, budo och kampsport, boxning eller lokaler med träningsytor för gymnastik samt lokaler för föreningsgym. I vissa nya sporthallar bör det även finnas större lokaler för mer smala aktiviteter som till exempel rollerderby eller cirkusträning.

För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.4 Samlingslokaler och arbetsytor för föreningslivet

Det är också angeläget att flertalet nya sporthallar förses med mindre sammanträdesrum där ett lag, en arbetsgrupp eller en styrelse kan samlas. En sådan lokal kan kombineras med kontorsarbetsplatser som kan upplåtas till föreningar som kontorshotell.

Föreningarna efterfrågar även större samlingslokaler för större möten, till exempel styrelsemöten, ledarsamlingar, årsstämmor och medlemsmöten. En sådan större lokal bör finnas i anslutning till Nacka sportcentrum. För övrigt bör dessa lokaler kunna tillhandahållas i första hand i skolor. Även de föreningar som bedriver annan verksamhet än idrott bör kunna ges tillgång till skollokaler, för att uppnå ett effektivt resursutnyttjande. I de fall nya skolor byggs bör dessa få lokaler som är tillgängliga med egen tydlig entré och central placering.

2.5 Bollplaner, fotbollsplaner, fotbollshallar

Alla befintliga bollplaner är fullbokade och det finns för närvarande ingen ledig kapacitet. Föreningslivet framför att de, på grund av brist på bollplaner, inte har möjlighet att ta emot dem som vill spela fotboll i kommunen. Därmed finns det skäl för att redan med befintlig befolkning planera för en viss utökning av antalet fotbollsplaner. Samtidigt är fotbollsplaner utrymmeskrävande och det finns en viss svårighet med att få plats med det antal planer som kan komma att efterfrågas i framtiden. En lägsta ambitionsnivå är dock att det framöver inte ska vara fler barn och ungdomar per fotbollsplan än vad det är idag. Förslaget innebär endast en mindre förbättring för fotbollen på sikt.

Bedömningen är att det idag saknas 2,25 fullstora bollplaner. Bedömningen är att det fram till och med 2030 kommer behöva tillkomma en total yta motsvarande 12,25 fullstora bollplaner. I och

med det kommer det år 2030 kommer att finnas yta motsvarande 28 fullstora bollplaner, fördelat på 5-spelarplaner, 7-spelarplaner och 11-spelarplaner. Stockholms fotbollsforbund anser att det idag saknas 6,5 fullstora bollplaner i kommunen. Det betyder att det ska gå ca 830 barn och ungdomar per 11-spelarplan enligt fotbollsforbundet istället för 900 – 1000 som är Nackas ambitionsnivå för närvarande.

Storlek på fullstor 11-spelarplan

En fullstor 11-spelarplan är möjlig att dela i två planer (vid matchspel) eller tre planer (vid träning) eller i fyra 5-spelarplaner. Enligt svenska fotbollsforbundet ska en elvaspelarplan vara 105 ggr 65 meter. Till det kommer ytor bredvid planen för ledare, avbytare, publik och föräldrar. Om det är möjligt att även ha en separat uppvärmningsyta med konstgräs i anslutning till spelplanen ökar möjligheten till effektivt utnyttjande. Vid flera fotbollsplaner finns det även ytor för fridrott och skolidrott, till exempel löparbana, längdhopp, yta för kast med mera.

Vinterträning under tak

Fotboll spelas under hela året. Fotbollsklubbarna har under flera år efterfrågat möjligheten att anlägga en fotbollshall eller sätta upp tält över någon eller några befintliga fotbollsplaner under vintersäsongen. Fritidsnämnden har tidigare beslutat att ett tält ska sättas upp över en fullstor bollplan på Nacka IP. Bedömningen är att en plan med tält räcker för att möta de behov som finns initialt. På sikt kan flera fotbollsplaner behöva få en tältlösning alternativt att en eller flera fotbollsplaner ersätts med fotbollshall. Behoven kommer att behöva utredas ytterligare de kommande åren.

Önskvärt antal barn och ungdomar per fullstor bollplan ca 900 – 1000

Tabell 6. Behov av bollplaner

Behov av BOLLPLANER						
Antal idag	Behov nya anläggningar idag	Behov utifrån befolkningsprognos			Summa anläggningar 2030	
		Senast 2021	Senast 2026	Senast 2030	Totalt	Därav tillkommande
15,75	2,25	2	3	5	28	12,25
Antal unga	2016	2021	2026	2030		
	18 479	21 462	24 458	26 613		
Antal unga per fotbollsplan						
1 171	1027	1022	1063	950		

Antal planer är i denna tabell omräknad yta till fullstor plan, där en 5-spelarplan räknas som 0,25 och en 7-spelarplan räknas som 0,5.

Tabell 7. Antal barn och ungdomar och antal bollplaner

Upptagningsområde	Antal 7 - 20 år 2016	Antal anlägg- ningar 2016	Antal 7 - 20 år 2030	Behov antal anlägg- ningar totalt 2030	Förslag till- kommande till 2030 (ej omlokali- serade)
Hela kommunen	18479	15,75	26 613	28	12,25
SICKLAÖN	5250	4,25	9 375	9,5	4,25
Danviken, Henriksdal, Finnberget, Kvarnholmen och Finnroda	606	0	2 227	1,5	1,5
Alphyddan, Talliden, Finntorp, Ekudden, Sickla Tallbacken, Nysätra och Hästhagen	1095	1	1 870	2	1
Järsla sjö, Vikdalen, Jarlaberg, Nacka centrum, Lillängen, Storängen och Skogalund	1569	2,25	3 079	4	1,75
Duvnäs-Utskog, Skuru, Ektorps, Ekängen, Saltängen och Saltsjö-Duvnäs	1980	1	2 199	2	1
SALTSJÖ-BOO	7052	5,5	9 155	9	3,5
Björknäs, Hjortängen, Eknäs, Tollare	1561	2	2 379	2	0
Hasseludden, Kummelnäs, Vikingshill, Rensätra, Krokhöjden, Orminge, Mensätra, Källvägsområdet	2966	1,5	3 968	4	2,5
Kil, Eriksvik, Lännersta, Dalkarlsområdet, Boo gård, Gustavsvik	2525	2	2 808	3	1
FISKSÄTRA - SALTSJÖBADEN	3621	3,5	4 494	5,5	2
Fisksätra	1333	1,75	2 187	2,5	0,75
Saltsjöbaden	2288	1,75	2 307	3	1,25
ÄLTA	2556	2,5	3 589	4	1,5
Älta	2556	2,5	3 589	4	1,5

5-spelarplaner räknas som 0,25-plan, 7-spelarplaner räknas som 0,5-planer i denna sammanställning.

Förslag på placeringar och prioriteringar

Fotbollsplaner ska vara en naturlig del av ett sportcentrum eller en idrottsplats där det finns flera olika idrottsanläggningar inom ett och samma område. För att uppnå kraven på närhet för barn upp till elva år bör varje lokalt upptagningsområde förses med minst en 7-spelarplan och då ha tillgång till kapacitet på en 11-spelarplan i angränsande upptagningsområde. Om det är möjligt är det fördelaktigt om bollplaner kompletteras med uppvärmningsytor med konstgräs för att på så göra det möjligt att utnyttja planer mer effektivt.

För närvarande undersöks även om vissa lekballplaner, som inte är bokningsbara för föreningsaktiviteter, kan göras bokningsbara, för att öka tillgången till 5-spelar bollplaner och 7-spelar bollplaner för föreningarna.

För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.6 Idrottsplats för friidrott

Idag kan man ägna sig åt friidrott på Nacka IP, Björknäs IP och Saltsjöbadens IP. Bedömningen är att denna kapacitet räcker för dagens behov. Friidrottsföreningar har även verksamhet inomhus i sporthallar under vinterhalvåret. Med en ökad befolkningsmängd kan det på sikt behövas ytterligare en idrottsplats för friidrott.

Idag finns det endast ett fåtal inomhusanläggningar som är specialanpassade för friidrott i Stockholmsregionen. Särskilt åldersgruppen 13 – 20 år efterfrågar specialanpassade hallar. På sikt kan det finnas skäl att erbjuda en fullvärdig friidrottshall för de äldre ungdomarna i kommunen. Detta kan i samarbete med flera kommuner. För närvarande pågår en förstudie för en specialanpassad sporthall för bland annat friidrott och annan idrott med placering i Fisksätra, se även avsnitt om specialanpassade sporthallar ovan.

2.7 Ridanläggningar

Nacka kommun hyr idag ridanläggningen Compass utanför Fisksätra och upplåter denna med föreningstaxa till sportryttarklubben Compass. På Velamsund arrenderar Nacka ridskola AB ridanläggningen av kommunen. Nacka Ridhus AB samarbetar med Nacka ridklubb som äger ridhuset på Velamsund. Därutöver finns det ett antal mindre privata anläggningar och ytterligare en sportryttarklubb. Frågan om stöd till ridning har utretts under flera år i olika sammanhang.

Det är inte helt enkelt att bedöma hur många som kan efterfråga ridning i en framtid. Studier visar att en grupp unga väljer bort ridning då det är en dyr fritidsaktivitet. De två större aktörerna anger att de gemensamt för närvarande har ca 400 barn och ungdomar i kö som inte kan erbjudas möjlighet att delta i verksamheten på grund av brist på kapacitet. Därmed finns det skäl för att redan med befintlig befolkning planera för en utökning av ridanläggningar. Aktörerna föreslår i första hand att det byggs ytterligare ridhus på Compass och i Velamsund. Kommunen har tidigare även utrett att bygga en ny ridanläggning på Källtorp söder om Hellasgården. Ridanläggningar är en sådan anläggning som barn och ungdomar är beredda att åka till.

Önskvärt antal barn och ungdomar per ridhus ca 5 500 - 6 000

Tabell 8. Behov av ridhus

Behov av RIDHUS						
Antal ridhus	Behov nya anläggningar idag	Behov utifrån befolkningsprognos			Summa anläggningar 2030	
		Senast 2021	Senast 2026	Senast 2030	Totalt	Därav tillkommande
2	1		1	1	5	3
Antal unga	2016	2021	2026	2030		
	18 479	21 462	24 458	26 613		
Antal unga per fotbollsplan						
9 240	6 160		6 115	5 323		

Förslag på placeringar och prioriteringar

Genom att bygga ytterligare ridhus vid de två befintliga större ridanläggningarna, Velamsund och Compass, kan kapaciteten öka avsevärt. Skälet till att anlägga mer kapacitet på befintliga anläggningar är att det ger möjligheter till en mer resurseffektiv verksamhet. På sikt är bedömningen att det kan behövas ytterligare en helt ny ridanläggning som med fördel kan placeras vid Källtorp på mark söder om Hellasgården. En sådan placering en ny ridanläggning har utretts och presenterats tidigare. För samtliga tre alternativ kan ytterligare förstudier behöva att genomföras.

2.8 Ishallar

På kommunens isbanor finns det tid för föreningsidrott, allmänhetens åkning och skolidrott. I kommunen finns en omfattande föreningsverksamhet inom såväl konståkning som ishockey. Tidigare utredningar visar att antalet isbanor är rimligt jämfört med andra kommuner och att kapaciteten bör räcka under ett antal år framöver, trots ökad befolkning. Omkring år 2030 är bedömningen att det behövs ytterligare två ishallar för att täcka det behov som uppstår i och med en ökad befolkningmängd.

De konstfrusna isbanorna kompletteras med spolades naturisbanor på grusplaner på parkmark och plogade sjöisar då vädret så tillåter.

Storlek på en fullstor ishall

Isytan med rink är 60 ggr 30 meter, en fullstor byggnad för isyta och omklädningsrum samt teknikutrymmen med mera är ca 80 ggr 50 meter.

Önskvärt antal barn och ungdomar per ishall ca 3 500

Tabell 9. Behov av ishallar

Behov av ISHALLAR						
Antal ishallar	Behov nya anläggningar idag	Behov utifrån befolkningsprognos			Summa anläggningar 2030	
		Senast 2021	Senast 2026	Senast 2030	Totalt	Därav tillkommande
5	0	0	1	1	7	2
Antal unga	2016	2021	2026	2030		
	18 479	21 462	24 458	26 613		
Antal unga per fotbollsplan						
3 696		4 292	4076	3 802		

Förslag på placeringar och prioriteringar

Föreningslivet framför att det är angeläget med minst fyra platser med ishallar, minst en i varje kommundel, så som idag. En ishall ska vara en naturlig del på vissa av de sportcentrum som kommer finns i kommunen framöver. Men i närtid är bedömningen att befintligt antal ishallar bör täcka de behov som finns även med en viss befolkningsökning. Om mark där ishallar ligger idag ska användas för andra ändamål behöver befintliga ishallar ersättas. På sikt kan det behövas

ytterligare två ishallar som då föreslås placeras i Fisksätra och i Ormingeområdet. Frågan om en ishall kan anpassas för konståkning kan utredas vidare.

För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.9 Simhallar

Behoven av simhallar har utretts vid flera tillfällen. Kommunfullmäktige beviljade den 15 juni 2015 investeringsmedel om 2 miljoner kronor för fortsatt utredning och programarbete för nyetablering av simhall i området vid Myrsjöns idrottsplats i Boo. Kommunfullmäktige beviljade den 21 september 2015 investeringsmedel om 5 miljoner kronor för investeringsprojekt för ansökan om bygglov, projektering och upphandling av entreprenör som möjlig samarbetspart, ägare och operatör av ny simhall vid Näckenbadet i Saltsjöbaden. Nacka simhall vid Nacka sportcentrum föreslås få en ny placering i samband med planeringen av exploatering av västra Sicklaön, som då kan bli en större anläggning för att möta behoven när befolkningen ökar.

Tabell 10. Nyckeltal simhallar

Nyckeltal - simhallar	
Önskvärt antal invånare 7 – W år per simbana 25 m	5 000
Faktiskt antal invånare 7 – W år per simbana 25 m 2016	7 397
Antal simbanor som saknas idag om önskvärd kapacitet ska kunna erbjudas	5
Behov totalt antal simbanor 2030 om kapacitet ska bibehållas	18
Behov totalt antal simbanor 2030 om önskvärd kapacitet ska kunna erbjudas	25
Önskvärt antal barn 0 – 6 år per multibassäng	2 800
Faktiskt antal barn 0 – 6 år per undervisningsbassäng 2016	4 900
Behov antal multibassänger/undervisningsbassänger 2030	4

Beroende på vilken målgrupp man vill attrahera kan det behövas olika funktioner och inriktningar i simhallarna. För motionssimning och viss verksamhet för familjer behövs traditionella bassänger. Föreningslivet och skolorna efterfrågar traditionella bassänger med publikytor och uppvärmningsytor. För att främja simkunnighet, attrahera äldre och personer med funktionsvariationer behövs så kallade kombinationsbassänger med högre vattentemperatur samt höj- och sänkbarbotten. Vuxna, äldre, personer med funktionsvariationer och ungdomar, särskilt flickor efterfrågar SPA-avdelningar med bubbelpool och bastus, för rekreation, avkoppling och umgänge. Familjer med barn upp till 7 år efterfrågar vattenytor med lekmöjligheter. Ungdomar attraheras av äventyrsbad.

Tabell 11. Sammanfattning behov av simhallar

	Saltsjöbaden	Myrsjö	Nacka
Placering	Vid Saltsjöbadens idrottsplats	Del av Myrsjö sportcentrum	Del av Nacka sportcentrum
Profil Målgrupper	Motionsanläggning Skolsim Vissa familje- och ungdomsaktiviteter Träning föreningsidrott Mindre föreningsstävlingar	Motionsanläggning Skolsim Familjer med yngre barn Träning föreningsidrott Mindre föreningsstävlingar	Huvudanläggning Motionsanläggning Skolsim Familjer med äldre barn Ungdomar Tävlingsidrott
Simbanor a 25 m motionssimning simskola skolans idrott föreningsidrott programverksamhet för barn och ungdom	6 banor Mindre tävlingar Viss lek Uppvärmningsyta	8 banor Mindre tävlingar Viss lek Uppvärmningsyta	12 banor Även större tävlingar Viss lek Uppvärmningsyta
Multibassäng a 8 x 12,5 m hög och sänkbar botten, med flexibelt djup 0,2 – 1,6 meter för simskola, vattenträning, rehab, seniorer, funktionsnedsatta, bad och lek 0 – 6 år	1 bassäng	1 bassäng	2 bassänger
Lekyta, upplevelseyta, relaxdel	Mindre bassäng för 0 – 3 år	Mindre upplevelsebad för 2 – 10 år, mindre bassäng för 0 – 3 år, 1 bubbelpool	Äventyrsbad för 11 – 16 år, mindre bassäng för 0 – 3 år, Relaxdel, bastus, bubbelpooler, kallpool
Beräknat färdig att öppna	2020	2022	2025

2.10 Anläggningar och ytor för egenorganiserad eller spontan idrott

För bland annat folkhälsan är det angeläget med anläggningar och ytor där man på egen hand utan förening kan idrotta och motionera.

2.10.1 Näridrottsplatser för spontan eller egenorganiserad idrott

Fritidsnämnden har den 14 oktober 2015 beslutat om föreslag på placeringar av näridrottsplatser.

Vad är en näridrottsplats

Med näridrottsplatser för egenorganiserad spontanidrott avses en mindre flexibel idrottsanläggning som är öppen för spontana aktiviteter. En näridrottsplats kan ses som en utveckling av den gamla lekballplanen där det finns möjligheter till fler aktiviteter än bara fotboll,

där de som vuxit ur lekplatsen kan vara fysiskt aktiv. Dessa idrottsplatser ska inte gå att boka av föreningslivet för organiserade aktiviteter. Anläggningens målgrupp är främst barn och ungdomar. En näridrottsplats är tänkt att stimulera till spontan lek och idrott för barn- och ungdomar i alla åldrar.

På näridrottsplatser brukar det finnas möjligheter till att hålla på med olika idrotter och fysiska aktiviteter samt möjlighet att möta och umgås med andra. Näridrottsplatser fyller därmed också en funktion som mötesplats utomhus för ungdomar. I mindre utsträckning efterfrågas även boulebanor och tennisbanor som får nyttjas utan förbokning eller krav på medlemskap i förening.

Näridrottsplatserna och aktivitetsytorna ska ses som ett komplement till de mer traditionella idrottsanläggningarna och föreningslivets verksamhet. Med dessa satsningar ges främst unga stöd för fritidsaktiviteter utanför den organiserade idrotten. Här ska framför allt ungdomar som vill kunna pröva på olika idrotter och vara tillsammans med kompisar trivas.

Med bra och innehållsrika näridrottsplatser där det finns möjligheter till olika aktiviteter vill kommuner väcka lusten hos fler ungdomar att bli mer fysiskt aktiva, även utanför den organiserade föreningsidrotten. Idag finns ett stort behov av ytterligare näridrottsplatser och med den demografiska utvecklingen beräknas ett behov av ytterligare anläggningar.

Vad ska en näridrottsplats innehålla och hur stor ska den vara

Storleken på en näridrottsplats varierar mellan

En näridrottsplats innehåller ofta

- en mindre konstgräsplan för flera bollsporter, med linjer, olika mål och basketkorgar som motsvarar en 5 – 7 spelarplan, referensobjekt finns vid Järla skola
- ev särskild yta med plastgolv för innebandy utomhus
- pingisbord avsedda för utomhusbruk
- löparbana 60 m och hoppgröp för längdhopp.
- sittmöbler, sittgrupper, ev fast grillplats
- eventuella ytor för klättring, skateboard, kickbike, bmx och parkour.
- tillgång till toaletter på gångavstånd är önskvärt
- ev boluebana eller tennisbana om utrymme finns, detta är det som är minst prioriterat

Var är det lämpligt att placera näridrottsplatser?

Erfarenheter visar att dessa anläggningar används mest effektivt om de placeras i anslutning till centrala stråk där ungdomar rör sig naturligt, till och från skolan, nära kollektivtrafikpunkter, nära bostadsområden, i anslutning till idrottsplatser eller i anslutning till fritidsgårdar. I flera kommuner omvandlas de tidigare lekbollplanerna till näridrottsplatser.

Näridrottsplatser är särskilt angelägna att anlägga i det mest tätbebyggda områdena där det ofta saknas andra friytor för egen fysisk aktivitet. Näridrottsplatser är särskilt efterfrågade i områden med en hög andel invånare med mindre socioekonomiska resurser.

Om näridrottsplatser läggs i anslutning till fritidsgårdar kan fritidsledare under vissa tider bemanna dessa anläggningar för att bidra till ökad trygghet och ökad tillgänglighet för flickor. En

bemanning under vissa i förväg angivna attraktiva tider med en organiserad en öppen verksamhet ökar också intresset för att besöka näridrottsplatser i vissa grupper, till exempel flickor.

Önskvärt antal barn och ungdomar per näridrottsplats ca 2 000 – 3 500

Tabell 12. Behov av näridrottsplatser

Behov av NÄRIDROTTSPLATSER						
Antal idag	Behov nya anläggningar idag	Behov utifrån befolkningsprognos			Summa anläggningar 2030	
		Senast 2021	Senast 2026	Senast 2030	Totalt	Därav tillkommande
1		6	3	2	12	11
Antal unga	2016	2021	2026	2030		
	18 479	21 462	24 458	26 613		
Antal unga per näridrottsplats						
18 479		3 577	2 446	2 218		

För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.10.2 Skateboard, BMX, kickbike, street-aktiviteter mm

Hur många platser för skateboard, BMX och kickbike behövs

Allt fler efterfrågar betongparker för skateboard, BMX och kickbike. För närvarande finns det en betongpark vid Nacka idrottsplats och en vid Myrsjö bollplan. Vid nya betongsanläggningar och befintliga anläggningar kan man bygga för ytterligare street-sport, till exempel street-basket och parkour. Dessa ytor kan fungera som entrétorg med aktiviteter framför andra idrottsanläggningar. Ungdomar framför med jämna mellanrum att det borde finnas liknande anläggningar även i Saltsjöbaden och Älta. Även i Fisksätra efterfrågas torg med street-sport.

Det finns även önskemål om att det ska finnas minst en inomhusanläggning för skateboard, BMX och kickbike i Nacka. Då denna ska vara kommungemensam bör den placeras centralt så att det är enkelt för ungdomar att ta sig till denna anläggning. En sådan hall kan kombineras med andra hallar vid Nacka sportcentrum.

2.10.3 Utegyms

Utegyms är efterfrågade av medborgarna och bedömningen är att de är angelägna att ha som en del av ett fritidsutbud. Anläggningarna har en stor betydelse för medborgarnas möjligheter till att vara fysiskt aktiva på fritiden. Anläggningarna bidrar till förbättrad folkhälsa. Utegyms är ytor för fysisk aktivitet och egenorganiserade aktiviteter, som används av främst ungdomar från 15 år och vuxna.

Det är gratis att använda dem och de ska upplevas som lättillgängliga. Utegymp är en del av ett utbud som ger människor möjlighet att vara fysiskt aktiva på fritiden. Därmed är en satsning på utegym en satsning på folkhälsan.

Utegympen ska vara allsidiga, erbjuda möjlighet till att träna olika muskelgrupper på samma plats och vara utformade så att de passar olika människor med olika fysisk förmåga. Gymmen är ofta byggda av naturligt material för att smälta in i omgivningen och fungerar utan inställningar – istället använder man oftast sin egen vikt som motstånd. Utegympen kan på vissa platser utvecklas till aktivitetsstråk eller aktivitetsparker med rörelsestationer. Ett exempel på en nyanlags sådan park är vid Trekanten vid Liljeholmen.

Utegymp efterfrågas vid idrottsplatser, utanför sporthallar, vid badplatser, vid motionsspår eller vid spårcentraler i friluftsområden, i parker och torg eller vid belysta promenadstråk där det rör sig andra människor och där det pågår andra aktiviteter. Flera vill kunna kombinera sin löpträning utomhus med ett pass på ett utegym. Andra efterfrågar utegym på samma platser där deras barns fritidsaktiviteter äger rum, till exempel vid badplatser eller idrottsplatser.

Erfarenheter från andra kommuner visar att antalet flickor och kvinnor är högre vid de utegym som är placerade vid belysta centrala promenadstråk där det rör sig många människor eller i anslutning till idrottsplatser där det sker annan verksamhet samtidigt. Belysningen av platsen och närvaron av andra människor bidrar till en ökad känsla av trygghet. Antalet flickor och kvinnor är även högre på de utegym där det finns offentliga toaletter i anslutning till utegymmen. Även en tydlig skyltning med vägvisning till utegymmen och skyltar med tydliga instruktioner om hur redskap ska användas ökar dess attraktionsvärde.

Tabell 13. Behov av utegym

Behov av UTEGYM						
Antal idag		Behov utifrån befolkningsprognos			Summa anläggningar 2030	
		Senast 2021	Senast 2026	Senast 2030	Totalt	Därav tillkommande
3		10	2	2	17	14

Fritidsnämnden har den 14 oktober 2015 beslutat om förslag på placeringar av utegym. För förslag på investeringar, placeringar och prioriteringar, se bilaga 1 per anläggningstyp och bilaga 2 per upptagningsområde. Se även avsnittet om behov per upptagningsområde.

2.10.4 Motionsspår och skidspår

Motion- och skidspår är allmänna anläggningar som idag framförallt finns i naturreservat eller på allmän platsmark, där natur- och trafiknämnden är huvudman. Fritidsnämndens uppgift är att bevaka behoven av möjligheter till motion och ur ett folkhälsobehov, samt att se till att kommunens allmänna anläggningar eftersträvar fritidsnämndens väsentliga områden, *attraktiva, välskötta och efterfrågade anläggningar*.

Behov av anläggningar och prioriteringar

I tidigare utredningar anges att kommunens motionsspår, som även i viss mån spåras som skidspår vintertid, behöver förbättras och utvecklas i första hand. Skidspår finns även på kommunens golfklubbar.

Bedömningen är att det behövs anläggas minst fyra ytterligare motionsspår som i huvudsak går i natur- och parkmark, under de kommande 15 åren.

Ett motionsspår med naturligt material som exempelvis flis som underlag är att eftersträva. Motionsspåren bör vara belysta där ljuset inte stör omgivningen men samtidigt ger motionären en känsla av trygghet. Intill motionsspåren bör anslutande funktioner som utegym och sittmöbler placeras strategiskt för egenorganiserad aktivitet. Även möjlighet till dusch- och omklädningsmöjligheter samt toalett i nära anslutning till motionsspår är något som efterfrågats.

Motivet för att anlägga fler motionsspår är inte främst antalet invånare eller antalet användare idag, utan det handlar snarare om ökad tillgänglighet och avstånd till spår från olika bostadsområden. Andra åtgärder som efterfrågas är ökad information och förbättrat underhåll. Ett förslag som återkommer är att skylta motionsslingor i tätbebyggt område för att underlätta för dem som vill löpträna i bebyggt område. Även motionsslingor som utgår från idrottsplatser efterfrågas.

2.11 Lokaler och anläggningar för öppen ungdomsverksamhet

2.11.1 Fritidsgårdar 13 – 17 år

Om befintligt antal fritidsgårdar kan få större lokaler i vissa områden och om vissa fritidsgårdar omlokaliseras så är bedömningen att det under en överskådlig tid är möjligt att möta behoven av en öppen ungdomsverksamhet med befintligt antal fritidsgårdar. I slutskedet av kommande 15 års period kan det behövas ytterligare två fritidsgårdar, en i Sicklaområdet och en i Södra Boo.

Skäl till att omlokalisera vissa befintliga fritidsgårdar

Älta fritidsgård, 2;ans fritidsgård och Saltsjöbadens fritidsgård behöver ersättas då de tomter där dessa ligger idag är planerade för stadsbyggnadsprojekt. Andra fritidsgårdar behöver omlokaliseras för att uppnå bättre möjligheter att nå ett större upptagningsområde och bli mer lättillgängliga, till exempel Henriksdal.

Fritidsgårdar ska placeras vid stråk där ungdomar rör sig naturligt, till exempel på väg till och från bostad, centrala kollektivtrafikhållplatser, skolområden, idrottscentrum och centrumanläggningar. Om fritidsgårdar placeras nära kollektivtrafikpunkter, stråk med annan verksamhet, nära skolor

och i anslutning till idrottsanläggningar, bibliotek och kulturhus kan de nyttjas än mer effektivt och vissa lokaler kan samutnyttjas av flera verksamheter vid olika tider.

Vad är en fritidsgård

En fritidsgård är en lokal som är anpassad och inredd utifrån tonåringars behov av öppen verksamhet och mötesplatser. Verksamheten bedrivs på eftermiddagar i anslutning till skoldagens slut, på kvällar och helger. Under skoltid kan annan verksamhet bedrivas i samma lokaler, till exempel pensionärer, arbetslösa unga vuxna eller skolelever med behov av undervisning utanför skolan. Under fritid när ordinarie fritidsgårdsverksamhet inte bedrivs kan lokaler hyras ut till föreningar.

Fritidsgårdar ska placeras centralt i stråk där ungdomar passerar på ett naturligt sätt, som är lätta att nå med kollektivtrafik. En entrésida kan gärna placeras direkt mot gata där verksamheten ges goda skyltmöjligheter för förbipasserande och en baksida med möjligheter till aktiviteter utomhus. Fritidsgården kan placeras i anslutning till såväl idrottsanläggning, kulturhus och bibliotek eller i kommersiell miljö. Lokalerna, åtminstone dess entrédel, måste ligga i gatuplan.

Fritidsgårdens huvudsakliga yta består av ett allmänt öppet vardagsrum med ett ungdomscafé och ett antal öppna aktivitetsstationer som alltid är tillgängliga då verksamheten är öppen. Därutöver finns det ett antal rum med olika funktioner som kan vara öppna för fritidsgårdsverksamheten under större delen av dess ordinarie verksamhet samt hyras ut till föreningar eller enskilda under övrig fritid.

Flera fritidsgårdar har uttryckt att det i dagens lokaler saknas utrymmen inomhus för såväl planerad öppen och spontan fysisk rörelse. Inredningen och utrustningen utgår från tonåringars behov och önskemål. Alla fritidsgårdslokaler ska göras tillgängliga även för annan verksamhet då den ordinarie verksamheten inte pågår, till exempel för annan ungdomsverksamhet, verksamhet för pensionärer, unga arbetslösa eller föreningsverksamhet. Lokalerna kan då bli tillgängliga genom att det finns moderna passagesystem. Vissa lokaler kan också ligga mellan olika verksamheters lokaler och vara gemensamma för flera aktörer, för att uppnå ett effektivt utnyttjande.

Under fri tid då ordinarie öppna ungdomsverksamhet inte pågår kan lokalerna upplåtas mot taxa till föreningsverksamhet för barn och ungdom, möten och olika former av kursverksamhet. Under dagtid kan viss tid upplåtas för verksamhet för pensionärer, enskild skolundervisning då behov finns av lokal utanför skolan eller verksamheter för arbetslösa, ungdomar utan skolgång, nyanlända flyktingar med flera, där verksamheten passar för dessa lokaler. För att möjliggöra detta ska fritidsgårdar förses med passagesystem av samma sort som finns för sporthallar.

Tabell 14. Behov av fritidsgårdslokaler

Nuvarande fritidsgårdar och framtida behov av fritidsgårdar				
Fritidsgård	Nuvarande placering	Nuvarande yta	Förslag till ny placering	Förslag ny yta
Älta	Älta centrum	295 kvm	Älta centrum mot park/gc-väg eller i direkt anslutning mot gata Almvägen 2-4 vid ny skola skolår 7 – 9	400 kvm
Henriksdal	Henriksdalsberget	400 kvm	Kvarnholmsvägen/ Henriksdalsbacken nära Vilans skola	400 kvm
2:an	Granitvägen 2	450 kvm	I stadshusområdet eller del av Nacka sportcentrum	550 kvm
Björknäs	Centralplan	320 kvm	Centralplan, Björknäs	400 kvm
Orminge	Boo Folkets Hus	Ej FRN som hyr lokal idag	Orminge centrum, hanteras separat	Ej FRN som hyr lokal idag
Fisksätra	Fisksätra skola	290 kvm	Fisksätra centrum eller i anslutning till sporthall	500 kvm
Saltsjöbaden	Saltsjöbadens centrum	450 kvm	Saltsjöbadens centrum eller i anslutning till centrumnära sporthall och stadsgata	500 kvm

Tabell 15. Lokalprogram för fritidsgård

Lokalprogram för fritidsgård Funktioner i fritidsgårdslokal för tonåringar	Yta	Omfattning ordinarie verksamhet
Ungdomscafé/vardagsrum med "aktivitetsstationer" och mötesplatser för ungdomar, soffhörnor, cafébord/matbord, internet och datorer, TV-hörn, mindre scen, skapandehörn med tillgång till vatten, yta för biljard/fotbollspel eller liknande, kök, serveringsdisk, WC, entré, garderobshörn	220 – 250 kvm	35 tim/vecka på eftermiddag/kväll/helg
1 - 2 gruppum , fåtöljer eller köksbord med stolar för gruppaktiviteter, samtal, möten, studier	20 - 40 kvm per rum	35 tim/vecka på eftermiddag/kväll/helg
gruppträningsrum , flexibel golvyta för fysisk aktivitet och lek, pingis, mini-innebandy, dans, teater, motionsaktiviteter, gympa, träning mm för egenorganiserade spontana aktiviteter, ev med mindre omklädning och en dusch	70 – 250 kvm	20 tim/vecka på eftermiddag/kväll/helg
1 - 3 aktivitetsrum , till exempel musikstudio, replokal, verkstad för kreativa aktiviteter eller ateljé, styrketräning	20 - 40 kvm per rum	12 tim/vecka på eftermiddag/kväll/helg
Personalutrymme , garderob, arbetsplats, förvaring av material, pausrum	Ca 50 kvm	
Total yta, mindre fritidsgård – större fritidsgård	400 – 550 kvm	

2.11.2 Mindre träffpunkter med öppen verksamhet

Som ett komplement till fritidsgårdarna finns mindre mötesplatser, så kallade träffpunkter. Dessa verksamheter bedrivs i huvudsak i samarbete med föreningar. Var dessa förläggs och behövs bedöms kontinuerligt av kommunen. Det kan till exempel vara i områden där bedömningen är att det saknas ett underlag för en fullstor fritidsgård eller att det finns särskilda skäl att förstärka en idrottsanläggning med visst värdskap och en öppen mötesplats. Ytterligare ett skäl till att ha en träffpunkt är att nå vissa grupper som inte tar del av annat fritidsutbud. I vissa fall bedrivs träffpunkterna i föreningars egna lokaler eller i angränsningslokaler i befintliga idrottsanläggningar. I vissa fall kan det även behövas egna lokaler i centrumnära lägen nära kollektivtrafik. Dessa lokaler kan då även fungera som mötes- och samlingslokaler då den ordinarie verksamheten inte pågår. Idag finns det lokaler för öppen verksamhet för enbart flickor som finansieras av fritidsnämnden.

För närvarande samarbetar kommunen med fem föreningar som erbjuder träffpunkter, varav tre vänder sig till enbart flickor i åldern 13 – 17 år. Träffpunkter bedrivs i huvudsak i befintliga föreningslokaler, i egna lokaler eller i verksamhetsrum som är anpassade för ändamålet vid andra idrottsanläggningar. Bedömningen är att dessa lokaler även framöver kan ordnas i idrottsanläggningar eller i butikslokaler som hyrs in vid behov och då anpassas för verksamheten. Därmed behövs ingen särskild planering för att bygga dessa lokaler.

2.11.3 Ungdomens hus 16 – 25 år

Med jämna mellanrum får kommunen förslag om att satsa på fritidsverksamhet för ungdomar i gymnasieåldern och unga vuxna. Detta är en grupp som i betydligt lägre utsträckning deltar i det övriga fritidsutbudet. I ett antal kommuner har man idag så kallade Ungdomens hus, mötesplatser för umgänge, engagemang, idrott och kreativt skapande. Dessa är främst placerade på centrala platser med god tillgång till kollektivtrafik. Dessa lokaler är platser där det både finns möjligheter att på egen hand skapa aktiviteter, att få ta del av resurser och få information. Bedömningen är att det är värdefullt med ett kommungemensamt centralt Ungdomens hus som kan komplettera annat fritidsutbud och de verksamheter som finns på idrottsanläggningar och i fritidsgårdar, folkets hus och kulturhus. Detta bör placeras i anslutning till det kommande nya Nacka gymnasium och Forum Nacka.

2.11.4 Parklekar 5 – 13 år

I ärendet *Behov av ytor för idrott och fritid på Västra Sicklaön* som presenterades i januari 2015 fanns även förslag om en större parklek med, med placering parklek i anslutning till den nya stadsparken vid Nacka stadshus och Nacka sportcentrum.. En parklek är en bemannad öppen fritidsverksamhet med en utomhusyta om ca 700 – 2000 kvm och en lokal på ca 200 kvm, samt toaletter för allmänheten. Toaletter är i regel tillgängliga även när parken är obemannad. Parklekar är en verksamhet för främst åldern 5 – 13 år. Tonvikten är lagd på utomhusaktiviteter så som lekar, spel, odling, natur och miljö, grillning, umgänge och större lekredskap. I flera fall förläggs parklekar i anslutning till näridrottsplatser. När parken är bemannad av fritidsledare är det även möjligt att låna viss utrustning för olika aktiviteter. Parklekar har varit särskilt angelägna i dels tätbebyggda områden med stadsstruktur och kvartersbebyggelse samt i så kallade utsatta områden.

Bedömningen är att det behövs en parklek i centrala Nacka. Behov av parklek i Orminge och Fisksätra kan utredas vidare.

2.12 Friluftsliv

Friluftsliv kan definieras som ”Vistelse i natur- och kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling”. Friluftsliv är en angelägen fritidsaktivitet som utövas både egenorganiserat och genom föreningar. Bland föreningar som får stöd av fritidsnämnden som bedriver friluftsliv kan nämnas lokala föreningar inom scouterna och friluftsförbundet.

Under hösten 2016 pågår ett arbete med att ta fram en friluftstrategi som kommer att presenteras för fritidsnämnden och natur- och trafiknämnden våren 2017. Strategin avgränsar sig dock från större konstgjorda anläggningar såsom stall, konstsnöanläggningar och möteslokaler.

Behov av anläggningar för friluftsliv

Föreningar aktiva inom friluftsliv utnyttjar framförallt kommunens natur- och marinmiljöer. Ett behov som utreds inom ramarna för arbetet kring friluftstrategin.

Ett flertal friluftsföreningar arrenderar mark av kommunen och bekostar själva sina föreningslokaler som ofta används som mötespunkt. Bedömning är att nuvarande föreningslokaler framförallt behöver ekonomiskt stöd för re-investering. Behovet kan vara att tillgänglighetsanpassa lokaler, energieffektivisera eller löpande underhåll såsom byte av tak och golv.

Nacka kommuns geografiska läge med nära till vatten ger kommunens idrottsplatser en unik närhet till vatten. Idrottsplatser kan till exempel förses med utrymmen för till exempel kanot- och fiskeuthyrningsmöjligheter eller allmän bastu. Förslag som lämnats till kommunen handlar bland annat om yta för både egenorganiserad och föreningsbedriven verksamhet inom exempelvis fiske och bastubad. När befolkningen i kommunen ökar kan det framöver behövas nya platser och kommunalt stöd till ytterligare lokaler för denna typ av föreningar och aktiviteter.

2.13 Övriga behov av investeringar som bidrar till ett brett fritidsutbud

Utöver det som angetts ovan finns det ytterligare verksamheter som i olika grad efterfrågar kommunens stöd för nya eller föreningars egenfinansierade anläggningar eller mark. Dessa behov är viktiga att beakta i fortsatt planering för idrott, fritid och rekreation, inte minst ur ett folkhälsoperspektiv.

Av tradition har kommunen svarat för att både finansiering, investering samt skötsel av vissa typer av anläggningar. Fritidsnämnden är hyresgäst och verksamhetsansvarig och upplåter dessa för verksamhet till föreningar eller tillhandahåller dessa för allmänheten. Andra anläggningar och lokaler finansieras, byggs, ägs eller hyrs av föreningar på egen hand, utan kommunens direkta medverkan.

Inte sällan förekommer det att föreningar ansöker om stöd för sina egenfinansierade anläggningar. En del av de föreningar som svarar för sina anläggningar på egen hand har även fått stöd av kommunen genom tillgång till mark i form av arrende, kommunal borgen eller särskilt föreningsbidrag för investeringar. Diskussion om hur kommunen kan ta över ett ansvar för en anläggning har också förekommit i enskilda fall. Skäl till detta har varit till exempel att en förening

inte kunnat finansiera sin egen anläggning eller att föreningen saknat kompetens i fastighetsförvaltning och skötsel vilket i sin tur kan leda till säkerhetsbrister. Det har även funnits diskussioner om vilken typ av anläggningar som bör vara kommunens angelägenhet och vilka anläggningar som föreningar bör svara för utan kommunalt stöd. Sedan 2014 har kommunen till exempel ansvaret för ridanläggningen Compass som sedan dess är likvärdig med övriga kommunalt finansierade idrotts- och fritidsanläggningar som upplåts för föreningsverksamhet.

Inomhuslokal för hundidrott

Fritidsnämnden noterade ett utökat behov av inomhusanläggning för hundidrott 2016-04-28. I bedömningen anses att hundidrott först och främst bör ses en utomhusaktivitet. Men att en inomhusanläggning förbättrar möjligheten att utöva hundidrotten året runt. Bedömningen är att en satsning på en inomhusanläggning skulle kunna ge positiva effekter på antal utövare, framförallt för unga tjejer.

Behov av anläggningar och placering

En inomhuslokal för hundidrott uppskattas kräva en yta upp på 100 kvm som är specialanpassade för verksamheten med hinder och en speciellt mönstrad gummimatta. Hunddagis, kurser och hundidrott för både vuxna, barn- och ungdom sker i samma anläggning. Anläggningar i Stockholmsregionen som initialt jämförts visar multifunktionella lösningar för aktivitet med hund. Lokalen bör ligga i nära anslutning till naturligt gångstråk med god tillgång till lokaltrafik. Området bör präglas som naturlig mötesplats med sittmöbler, rörelse och trygg belysning.

Vattensport – kabelpark

Kultur- och fritidsenheten utreder för tillfället efterfrågan av en kabelpark. Med kabelpark avses en eldriven linbana som drar wakeboard- vattenskidåkaren, liksom en skidlift för skidåkare. Detta är då istället för att utövaren dras efter en båt. Naturreservatsnämnden, beslutade på sammanträdet den 22 oktober 2014, § 77 att bedriva verksamhet i Insjön skulle ha en alltför menlig inverkan på fågelskydd och fiske. Däremot ställde fritidsnämnden sig positiv till möjligheterna att en kabelpark anläggs i annan sjö i Nacka kommun.

Kanot

I Velamsund bör det vara möjligt att utveckla möjligheterna för kanotsport. För att möta behoven bör frågor om förråd, möteslokaler och omklädningsrum för kanotsport ses över. Tidigare har det även funnits förslag om att i framtiden anlägga ett kanotstadion på en central plats i kommunen, till exempel Järlasjön vid Kyrkviken.

Skidor och cykel

Diskussioner pågår om hur vinterstadion i Saltsjöbaden kan utvecklas. Det finns förslag om att göra området till en mer attraktiv plats för sport- och fritidsaktiviteter, året runt. Slalombacken är i behov av upprustning och det finns förslag om att anlägga ett mountainbikespår. Bedömningen är att det även finns behov av flera platser för BMX och landsvägscyckling.

Cricket

I Nacka saknas helt och hållet i ordningsställda ytor för cricket. Samtidigt finns det flera aktiva föreningar som samtliga har sin hemvist i Fisksätra. Idag tränar dessa framförallt på tennisplaner

vid Fisksätra idrottsplats. För att föreningarna ska få förutsättningar att utöva sin verksamhet är bedömningen att det behövs minst en träningsyta. Denna föreslås placeras i Fisksätra.

Beachvolleyboll

Det finns flera förslag om att det bör finnas fler beachvolleybollplaner i kommunen. Beachvolleybollplaner kan användas för beachhandboll och fotboll.

Behov av anläggningar och placering

Beachvolleybollplan anses vara lätt att integrera i områden med små friytor. Att bygga flera planer i anslutning till varandra bör värderas i planeringen. Planen bör anläggas på naturlig öppen yta med tillgång till sol för hög belastning. Planerna bör kunna användas både för egenorganiserad aktivitet samt föreningsaktivitet. Närhet till andra aktiviteter är att föredra, såsom sittplatser, grillplats men även dusch- och omklädningsmöjligheter. Spelplanen är 16 x 8 m exkl. ytor runt planen.

Övriga aktiviteter och verksamheter som anses behöva stöd och verksamhetsutveckling

Bedömningen är nedan nämnda aktivitetsbehov kan behöva beaktas i kommande planering. Flera av dessa verksamheter är i behov av mark och lokaler. Dessa anläggningar behöver utredas separat var för sig. Fritidsnämnden kan besluta om ytterligare förstudier i för de aktiviteter där det är särskilt angeläget med särskilda satsningar. Aktiviteter som orienterings bruk av naturmark, vintersport och kanotleder med mera kommer hanteras inom ramen för friluftsstrategin. De aktiviteter som kan behöva stöd med mark, investeringar, anläggningar, infrastruktur eller särskilda föreningsbidrag kan vara:

- Yta för modellflyg
- Skyttebana utomhus
- Segling
- Orientering
- Scouter och andra föreningar med friluftsliv, friluftsförbundet, fältbiologerna mm
- Bågskytte
- Freesbeegolf- och discgolf
- Djuraktiviteter, 4H, husdjur
- Boule inomhus och utomhus
- Motorsport
- Tennis
- Golf

Utöver att nämna dessa behov i detta sammanhang görs inga ytterligare bedömningar eller förslag till prioriteringar eller placeringar i denna rapport.

3 Behov per upptagningsområde

När behoven av idrotts- och fritidsanläggningar bedöms är utgångspunkten åldersgruppen 7 – 20 år, men även motionärer och idrottsutövare i alla åldrar ska under vissa tider känna sig välkomna flertalet av de anläggningar som kommunen är med och finansierar.

Bedömningen är att det per 1000 – 1200 barn och ungdomar behövs en sporthall, där specialanpassade kommungemensamma sporthallar inte räknas med. Bedömningen är att det per 1100 – 1200 barn och ungdomar behövs en fullstor 11-bollplan. Om detta inte kan erbjudas i ett upptagningsområde måste det finnas en extra kapacitet i angränsande upptagningsområde.

3.1 Sickla – Plania – Finntorp – Alphyddan

Tabell 16. Befolkningsprognoser Sickla mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Alphyddan, Talliden, Finntorp, Ekudden, Sickla Tallbacken, Nysätra och Hästhagen	1095	1343	1655	1870

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I upptagningsområdet finns idag en specialanpassad sporthall, Sickla gymnastikhall och en 7-spelar bollplan, Sickavallen som ligger i samma område som gymnastikhallen. Därutöver finns en mindre bollplan för egenorganiserad spontan fotboll i Alphyddan. För övrigt hänvisas de boende i området till Nacka sportcentrum för att delta i idrottsaktiviteter.

Bedömda behov och förslag

Bedömningen är att en fullstor sporthall för olika inomhusidrotter, med minst en gruppträningsträningslokal och minst en 7-spelarbollplan ska samordnas i ett lokalt sportcentrum i anslutning till Sickla skola. Ett mindre sportcentrum i anslutning till skola, handel och tätbebyggda bostadsområden bidrar till den levande staden och blir en viktig mötesplats för upptagningsområdet. Förslaget innebär att nuvarande gymnastikanpassade sporthall behöver flyttas till annan central plats i kommunen.

Utöver sporthallen i Sickla sportcentrum behövs ytterligare en sporthall på sikt, för dem som bor i upptagningsområdet. Detta behov kan mötas med en sporthall i Nacka sportcentrum eller med en sporthall i markplan i kvartersbebyggelse. Utöver den inplanerade 7-spelarbollplanen vid Sickla skola kommer det även behövas ytterligare två 7-spelar bollplaner eller en 11-spelar bollplan inom upptagningsområdet eller i dess närhet. Tidigare har en fullstor bollplan vid Hellasgården diskuterats som ett alternativ för upptagningsområdet. Även bollplaner på tak kan vara en möjlighet.

Området behöver även förses med minst en näridrottsplats och ett utegym utomhus centralt i området. I slutet av perioden kan det behövas särskilda lokaler för någon form av öppen ungdomsverksamhet.

3.2 Kvarnholmen – Finnboda – Henriksdal

Tabell 17. Befolkningsprognoser Henriksdal mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Danviken, Henriksdal, Finnberget, Kvarnholmen och Finnboda	606	1012	1704	2227

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I upptagningsområdet finns idag inga större idrottsanläggningar. Vilans skola har en mindre gymnastiksal och en bollplan. Även på Henriksdalsberget finns en mindre bollplan som inte är bokningsbar för föreningsidrott. På Henriksdalsberget finns också en fritidsgård.

Bedömda behov och förslag

Vid Henriksdals föreslås ett mindre sportcentrum i anslutning till Vilans skola, med en fullstor sporthall för olika inomhusidrotter, minst en gruppträningsträningslokal och minst en 11-spelarbollplan. Henriksdals sportcentrum blir ett mindre och lokalt sportcentrum som ska vara tillgängligt för flera mindre bostadsområden. Med en placering i anslutning till skolområde och ett huvudstråk genom området, Kvarnholmsvägen, ökar både tillgängligheten och möjligheterna till ett effektivt resursutnyttjande.

Befintlig fritidsgård på Henriksdalsberget ersätts med en ny fritidsgård i ett mer centralt läge för hela upptagningsområdet, som blir mer tillgänglig för unga från Henriksdal, Danviken, Finnboda och Kvarnholmen. En ny lokal placeras i mer centralt läge, gärna i anslutning till annan service och handel vid stadsgata, vid stråk med skyltläge samt möjlighet till utomhusverksamhet bakom byggnad eller på tak. Förslag på placering är nära korsningen Kvarnholmsvägen/Henriksdalsbacken. Fritidsgården kan läggas i anslutning till bibliotek, kulturlokaler och sporthall och nära busshållplats.

Även på Kvarnholmen föreslås ett mindre sportcentrum i anslutning till en ny skola, med en fullstor sporthall för olika inomhusidrotter och minst en 7-spelarbollplan.

3.3 Nacka centrum – Järla – Nacka strand – Bergs gård

Tabell 18. Befolkningsprognoser Nacka centrum mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Järla sjö, Vikdalen, Jarlaberg, Nacka centrum, Lillängen, Storängen och Skogalund	1569	1748	2231	3079

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

Dagens Nacka sportcentrum består av två fullstora bollhallar och två mindre sporthallar, en idrottsplats med två fullstora konstgräsplaner varav en har publikläktare, en skateboardpark på ca 700 kvm och ytor för friidrott. Till Nacka sportcentrum hör också två ishallar och Nacka simhall samt anslutningslokaler för budo och judo. Inom upptagningsområdet finns även Järla sporthall

som även är anpassad för skytte och 2;ans fritidsgård som ligger på Granitvägen 2 nära Forum Nacka.

Bedömda behov och förslag

Utöver ett omlokaliserat, utbyggt och utvecklat Nacka sportcentrum kommer de centrala delarna av Nacka behöva ytterligare idrotts- och fritidsanläggningar. Ytterligare en sporthall och nya fotbollsplaner föreslås till Jarlaberg, Nacka strand eller det nya området Bergs gård. På grund av stadsbyggnadsprojekt behöver den befintliga fritidsgården vid Forum Nacka få en ny placering, se närmare under avsnittet fritidsgårdar. I centrala Nacka kan det även vara angeläget att anlägga en bemannad parklek för barn i åldern 5 – 13 år.

Nacka sportcentrum

Nacka sportcentrum ska vara kommunens huvudcentrum för såväl idrott som större arrangemang. Området blir ett centralt besöksmål som kommer att bidra till liv och rörelse i staden. Nacka sportcentrum med fotbollsplaner, simhall, ishallar, sporthallar och andra lokaler ska vara en attraktiv och trygg mötesplats med många möjligheter för såväl föreningsidrott, allmänhetens egna aktiviteter och större publika idrottsarrangemang för flera olika idrotter. Fokus ligger på åldersgruppen 7 – 20 år, men även motionärer och idrottsutövare i alla åldrar ska känna sig välkomna.

Tabell 19. Förslag byggnader mm Nacka sportcentrum

Nuvarande anläggningar och kapacitet, anläggningar idag som ska vara kvar eller ersättas	Omlokalisering eller utökning på grund av befolkningsökning	Preliminära ytor Förslag på placering Noteringar
2 fullstora hallar + 2 mindre hallar Lokaler för judo/budo mm	<i>Nacka sportcentrum, byggnad I</i> I flexibel inomhus-idrottsanläggning = 4 fullstora hallar (mindre läktare på en sida i två av hallarna, som idag, ca 400 fasta publikplatser per fast läktare och hall) = 1 publikhall/eventhall (minst två hallar av tre ska kunna kopplas ihop, mobila dubbla läktare ska finnas) = 6 små skolhallar + konstgräsyta på tak motsvarande en elvaspelare-konstgräsplan Hallen ska mobil publikkapacitet för totalt 4000 personer när hallen är sammanslagen. Två av hallarna ska ha fast publikkapacitet för 250 personer Förrådsutrymmen för olika aktiviteter och föreningar ska finnas Ca 20 omklädningsrum, även för 2 fotbollsplaner	Placering vid nuv simhallstomt och parkering Total golvyta 90 x 55 som kan delas upp i olika delar och funktioner Takhöjd 11 m 4 gånger spelmått 40 x 20 Första etapp ska vara klar 2020 Hela anläggningen ska vara klar 2025

	<p>Offentliga toaletter för utomhusaktiviteter (skateboard, utegym, näridrottsplats)</p> <p>Möjlighet till föreningscafé vid arrangemang ska finnas</p> <p>Förslag till allmän restauranglokal, ca 150 kvm som kan drivas kommersiellt, som kan finnas i anslutning till entré.</p>	
<p>2 elvaspelare konstgräsplaner</p> <p>Friidrottsytor</p>	<p>En plan med friidrottsytor föreslås bli kvar i befintligt läge, "Nacka ett", denna ska vara möjlig att ha tält över vintertid för vinterfotboll. En plan ersätts med ny plan på tak på de fyra nya sporthallarna, Spelmått 100 x 60 m per bollplan plus kringyta plus uppvärmningsyta.</p>	<p>Varje elvapelarplan är möjliga att disponera som 2 – 3 sjuspelarplaner eller 4 femspelplaner</p>
<p>I simhall</p> <p>6 banor a 25 meter</p> <p>I undervisningsbassäng</p>	<p>Nacka sportcentrum, byggnad 2</p> <p>I simhall</p> <p>Viss utökning av kapacitet</p> <p>12 simbanor a 25 m,</p> <p>Publikläktare 200 personer</p> <p>Yta för föreningscafé vid arrangemang 30 kvm vid publikläktare</p> <p>Yta för torra föreningsaktiviteter 50 kvm</p> <p>2 multibassänger 8 x 12,5</p> <p>Äventyrsbad 11 – 16 år ca 600 kvm</p> <p>Relaxdel, med bastu och bubbelpool, ca 150 kvm</p> <p>Yta för medhavd matsäck, diskbänk, micro</p> <p>Omklädningsrum, duschar</p> <p>Yta för kommersiell aktör för t ex gym, behandling, gruppträning, hälsogrupper, kursverksamhet 800 kvm</p> <p>Servering 100 kvm plus kök och förråd 50 kvm, som kan drivas kommersiellt kan finnas i anslutning foajé och entrékassa</p> <p>Foajé, kassa, tekniktrymmen etc</p>	<p>Se separat utredning</p>
<p>2 konstfrusna isbanor under tak</p>	<p>Nacka sportcentrum, byggnad 3 o 4</p> <p>2 konstfrusna isbanor under tak</p> <p>Omklädningsrum</p>	<p>Storlek enl sv hockeyförbundet</p> <p>Placering som bullerskydd mot väg 222</p>
<p>Dels ersättningslokaler, dels utökad kapacitet på grund av brister idag/högre ambitionsnivå</p> <p>2 budolokaler</p>	<p>Nacka sportcentrum, byggnad 3 o 4</p> <p>Anslutningslokaler i anslutning till annan anläggning med simhall och ishallar</p> <p><i>Kan byggas i flera våningsplan i högre byggnad</i></p> <p>2 gruppträningsrum 250 kvm lägre takhöjd</p>	<p>Placering som bullerskydd mot väg 222</p> <p>Ca 250 kvm med lägre takhöjd ca 3 m, plus omklädnings ggr 2</p>

I styrketräningslokal för föreningsverksamhet	för motionsaktiviteter, t ex gympa, dans, pingis mm, med tillhörande förråd	
I möteslokal för föreningslivet	2 lokaler för budo, judo, I lokal för fäktning, I lokal för brottning	Totalt ca 700 kvm Med lägre takhöjd än sporthall
	Hall för skytte (ersätter Järla)	25 m x 20 m, ca 500 kvm Låg takhöjd okej, kontakta skytteklubb
	Hall för skate, rollerderby, BMX, parkour mm	ca 400 kvm, kan ha lägre takhöjd, ca 4 – 5 m
	Entréhall med vissa aktivitetsytor för egenorganiserade fysiska aktiviteter motsvarande näridrottsplats och utegym inomhus, kan gärna spilla ut med aktivitetsytor framför entré Även utrymme för utställningar yta för föreningscafé vid arrangemang, yta för kommersiellt café/ ev samordnat med simhallsentré, se ovan utrymme för föreningservice, infodisk, nyckelutlämning mm	Ca 1000 kvm ca 3 m takhöjd
	2 möteslokaler för föreningar, med möjlighet att boka för möten för ca 15 personer/rum samt 3 tillfälliga arbetsplatsytor/rum/kansli i resp sammanträdesrum	Ca 100 kvm (2 rum a 50 kvm) som kan slås samman till en större möteslokal
Näridrottsplats	Utökning av kapacitet	Ca 500 kvm, placering gärna i anslutning till torg/park vid annan anläggning, skola för år 7 - 9, fritidsgård eller idrott, i stråk där många passerar, gärna i anslutning till toaletter
Utegym	Utökning av kapacitet	Ca 200 kvm utomhusyta, placering gärna i anslutning till torg/park vid annan idrottsanläggning, i stråk där många passerar, i anslutning till toaletter
I betongpark utomhus	Föreslås vara kvar i bef läge	Föreslås vara kvar i bef läge, ca 700 kvm
2;ans fritidsgård	Ny placering, ersätta befintlig fritidsgård, kan ligga i anslutning till annan anläggning i området, önskvärt med skyltläge mot gata och utemiljö för uteaktivitet bakom byggnad, kan placeras vid idrottshall, skateboardpark, näridrottsplats,	Ca 500 kvm Placeras vid stråk, passage där ungdomar passerar naturligt, en sida mot gata med skyltfönster, som upplevs som lättillgängligt, en sida mot park/aktivitetsytor, se del om fritidsgård i detta dokument

	kommersiellt stråk, bibliotek eller kulturhus	
Övrigt	Parkering för besökande Gärna lekutrustning på torgyta utanför entréer till andra anläggningar	

I området ska det även kunna finnas möjligheter till att ge föreningar visst föreningsstöd, nyckelutlämning, information etc. Anläggningen ger bra möjligheter till skyltning mot både motorväg och entréer. Delar av anläggningen kan fungera som bullerskydd mot motorvägen för att få en tystare miljö för bostadsbebyggelse. Vissa delar kan byggas på höjden. Hela Nacka sportcentrum kommer vara ett längre stråk av idrottsanläggningar i anslutning till skolor, gymnasium och annan handel och service.

Förslag till närmare funktionskrav och anpassningar till verksamheter kommer att beslutas i ett separat lokalprogram i ett senare skede.

3.4 Skuru – Ektorp – Saltsjö-Duvnäs

Tabell 20. Befolkningsprognoser Skuru mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Duvnäs-Utskog, Skuru, Ektorp, Ekängen, Saltängen och Saltsjö-Duvnäs	1980	2113	2146	2199

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I upptagningsområdet idag finns Skuru sporthall, Skuru bollplan och Skuru IP. I Skuru skola finns det även lokale för kampsport. Saltsjö-Duvnäs tennisklubb har egna föreningsägda lokaler vid Långsjön.

Bedömda behov och förslag

Bedömningen är att det på sikt kommer behövas ytterligare en sporthall och ytterligare en 11-spelar bollplan i upptagningsområdet eller i angränsande upptagningsområde. En ny bollplan placeras i Duvnäs Utskog. Eventuellt kan sporthallen ersättas med de sporthallar som planeras i Nacka sportcentrum. Området bör även på sikt få ett utegym.

3.5 Björknäs – Tollare

Tabell 21. Befolkningsprognoser Björknäs, Tollare mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Björknäs, Hjortängen, Eknäs, Tollare	1561	2031	2274	2379

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I området idag ligger Björknäs idrottsplats, Björknäs islada och istält samt Björknäs sporthall. Tillsammans utgör dessa anläggningar ett sportcentrum i anslutning till Björknäs skola. Vid Johannes Petriskolan ligger Tollare sporthall. Vid Tollare folkhögskola finns en mindre bollplan. Vid Centralplan ligger Björknäs fritidsgård

Bedömda behov och förslag

Även om befolkningen beräknas öka även i detta upptagningsområde är bedömningen att de befintliga anläggningarna i stort sett kommer att räcka under den kommande 15-årsperioden.

3.6 Södra Boo – Boo gård

Tabell 22. Befolkningsprognoser Södra Boo mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Kil, Eriksvik, Lännersta, Dalkarlsområdet, Boo gård, Gustavsvik	2525	2805	2884	2808

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I området ligger Boovallen som består av två fullstora bollplaner med konstgräs samt en mindre 5-spelar bollplan. Boo FF har klubbstuga vid anläggningen. Vid Mjölkudden bedriver Boo segelsällskap en omfattande segelverksamhet.

Bedömda behov och förslag

Planeringen av en ny sporthall vid Boo gårds skola pågår för närvarande. För närvarande finns inga exakta förslag på var övriga tillkommande anläggningar bör placeras

3.7 Orminge Centrum – Norra Boo

Tabell 23. Befolkningsprognoser Orminge, Norra Boo mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Orminge – Norra Boo, Hasseludden, Kummelnäs, Vikingshill, Rensätra, Krokhöjden, Mensätra, Källvägsområdet	2966	3359	3774	3968

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I området finns ett flertal idrotts- och fritidsanläggningar. Vid Myrsjöskolan finns ett större sportcentrum med flera anläggningar, Myrsjö sporthall, föreningsdriven rackethall, 11-spelar bollplan, betongpark för BMX och skateboard och dirtbikebana. Vid Ormingeskolan finns en 7-spelar bollplan och Orminge sporthall. Utegyms finns vid Krokhöjden i anslutning till belyst motionsspår. I Centrala parken finns tennisbanor, basketbanor och mindre lekbollplan för icke organiserade aktiviteter. Vid Sarvträsk finns ett mindre utegym inriktat på äldre personer.

Fritidsnämnden finansierar även en fritidsgårdsverksamhet som för närvarande utförs av Boo Folkets Hus på entreprenad i deras egna lokaler.

Bedömda behov och förslag

Redan idag finns det behov av ytterligare fotbollsplaner och en till sporthall i upptagningsområdet. Bedömning av behov och förslag till nya investeringar är en bolltyot motsvarande tre nya 11-spelar bollplaner, två ytterligare sporthallar, ytor för friidrott, utegym och

näridrottsplatser. Förslaget omfattar också ytterligare ett ridhus på Velamsund. För närvarande finns inga exakta förslag på var tillkommande anläggningar bör placeras.

Myrsjö sportcentrum föreslås bli ett större lokalt större sportcentrum med både idrottshall med anslutningslokaler, simhall, lokaler för viss racketsport, fotbollsplan, betongpark för BMX och skateboard samt en mindre näridrottsplats där det även finns plats för viss street-sport. På längre sikt bör det även undersökas om området kan rymma en ishall. I direkt anslutning till idrottsområdet ligger Myrsjöskolan. Fördelarna med ett samlat sportcentrum är flera, de olika delarna kan användas mer effektivt, flera aktiviteter kan erbjudas på samma plats, olika aktörer kan samverka och även skötseln kan utföras med effektivt.

3.8 Fisksätra

Tabell 24. Befolkningsprognoser Fisksätra mm

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Fisksätra	1333	1573	1950	2187

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I området idag finns det en sporthall, en idrottsplats med en 11-spelar bollplan och 7-spelar bollplan, en basketplan och tennisbanor. Dessutom finns en Lännbo bollplan som är en 5-spelarplan. Det finns även en fritidsgård vid Fisksätra skola och en aktivitetslokal i Fisksätra centrum för boxning, styrketräning, dans, motionsgymnastik och pingis. Aktivitetslokalen fungerar också som en mindre öppen mötesplats för främst ungdomar.

Bedömda behov och förslag

I Fisksätra bedöms behoven av näridrottsplatser och anläggningar för öppen verksamhet vara som störst. Även en ny sporthall där det finns möjligheter för en rad olika aktiviteter, som kan användas flexibelt, planeras för närvarande. I området efterfrågas även lokaler för dans, kampsport, möteslokaler och en träningsyta för cricket. Om det skulle vara möjligt att omlokalisera och samordna vissa lokaler kan verksamheter bedrivas mer effektivt och bli än mer attraktiva.

3.9 Saltsjöbaden

Tabell 25. Befolkningsprognoser Saltsjöbaden

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Saltsjöbaden	2288	2317	2288	2307

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

Vid Saltsjöbadens IP finns en 11-spelarplan, en 7-spelarplan, löparbanor samt friidrottsytor, en beachvolleybollplan, simhall, lokal för dans och fäktning samt möteslokaler och arbetsplatser för föreningar. Även kajakverksamhet bedrivs i anslutning till idrottsplatsen. Vid Samskolan finns Saltsjöbadens ishall, Tattby sporthall samt en 5-spelar bollplan och ett belyst motionsspår. Vid Saltsjöbadens centrum ligger idag Tippens sporthall och Saltsjöbadens fritidsgård. I centrum hyr

en del föreningar egna lokaler. KSSS och stiftelsen Skota hem en omfattande segelverksamhet i området.

Bedömda behov och förslag

För Saltsjöbadens centrum pågår ett programplanearbete som innebär förslag om en helt ny bebyggelse där det nuvarande centrumet ligger. Fritidsnämnden har yttrat sig över förslaget vid sitt sammanträde den 25 augusti 2016.

Fritidsnämnden har även tidigare fattat beslut om att tillsammans med Saltsjöbadens IF ta fram förslag på hur Saltsjöbadens idrottsplats kan utformas i en framtid för att bli en än mer attraktiv mötesplats. För närvarande pågår arbetet med att planera för en ny simhall på samma plats där nuvarande Näckenbadet finns. Fritidsnämnden har tidigare beslutat att i samarbete med Saltsjöbadens IF utveckla Saltsjöbadens idrottsplats till en mer levande mötesplats. Redan 2012 har föreningen lämnat in förslag på hur de vill utveckla området. Föreningen vill även anlägga ett eget klubbhus på idrottsplatsen.

3.10 Älta

Tabell 26. Befolkningsprognoser Älta

Antal invånare 7 – 20 år och prognos	2016	2021	2026	2030
Älta	2556	3161	3552	3589

Befintliga anläggningar i upptagningsområdet

I Älta finns Stavsborgs sporthall, Älta ishall, Älta idrottsplats med en 11-spelar bollplan med och en 7-spelarplan med grus där det planeras för konstgräs inom en snar framtid samt Stavsborgs 11-spelar bollplan. Vid Älta IP finns även ett utegym och en parkourbana samt en beachvolleybollplan. I Älta centrum ligger Älta fritidsgård.

Bedömda behov och förslag

I Älta finns det sedan länge ett behov av ytterligare en fullstor sporthall. På sikt finns det behov av ytterligare en sporthall och en yta motsvarande 2,0 bollplan. För närvarande finns inga exakta förslag på var dessa tillkommande anläggningar bör placeras. Då Älta centrum ska få en ny utformning måste fritidsgården få nya lokaler. Fritidsgården bör placeras i ett stråk där ungdomar passerar naturligt, vid gångväg i parkområdet i anslutning till centrum, bibliotek och kulturlokaler eller direkt vid Almvägen mot gatan i anslutning till ny sporthall.

Det finns även behov av friidrottsytor, en yta för skateboard, en näridrottsplats och ytterligare ett utegym i Älta. Vid Källtorp, strax söder om Hellasgården kan en ny ridanläggning placeras.

4 Planering

Rapport ska visa på en inriktning för planeringen av idrotts- och fritidsanläggningar för de kommande 15 åren. Rapporten ska presenteras för stadsbyggnadsprocessen, som ska ta hänsyn till denna rapport i tidiga skeden i olika planprocesser. Rapporten ska vara ett underlag när beslut om olika investeringar inom idrotts- och fritidsområdet ska fattas och inför beslut av prioriteringar

mellan dessa investeringar. Rapporten ska också peka på en riktning som ska fungera som ett underlag när fritidsnämnden ska yttra sig över olika planer.

Utifrån denna rapport och beslut om prioriteringar kommer fritidsnämnden att besluta om inriktning, funktioner och volymer för respektive projekt, där det inte redan finns sådana beslut.

Med nuvarande reglemente kommer fritidsnämnden att vara verksamhetsansvarig nämnd för de tider då anläggningen upplåts till föreningars verksamheter eller för allmänheten. Fritidsnämnden fattar beslut om principer för öppettider, upplåtelse och fördelning av tider samt för taxor och avgifter. Fritidsnämnden finansierar hyra, drift, skötsel och verksamhet i respektive anläggning samt svarar för uppföljning.

Arbetet ska i flertalet av investeringsprojekten ske i samverkan mellan fritidsprocessen, stadsbyggnadsprocessen och fastighetsprocessen där olika kompetenser tillvaratas. När annan enhet planerar för en idrottsanläggning, till exempel vid skola, ska fritidsnämnden ges möjlighet att delta i planeringen och få vara med och bedöma behov för fritiden.

5 Sammanfattning av förslag av tillkommande idrotts- och fritidsanläggningar

Notera att mindre gymnastiksalor och mindre lekballplaner inte är medräknade i underlaget.

Förslag, prioriterade investeringsprojekt 2017 – 2020

- a. Ny sporthall i Älta
- b. Ny specialanpassad anläggning med viss inriktning mot friidrott, som ska kunna nyttjas flexibelt, i Fisksätra
- c. Ny simhall som ersätter det befintliga Näckenbadet, samt ersättningsbassäng när befintlig simhalls rivs, i Saltsjöbaden
- d. Ny simhall, tillsammans med ny anläggning för racketsport, vid Myrsjö sportcentrum
- e. Ytterligare ett ridhus vid ridanläggningen Stall Compass i Erstavik
- f. Ytterligare en 11-spelar bollplan i Saltsjö-Boo
- g. Nytt sportcentrum som ersätter Nacka sportcentrum
- h. Ny sporthall vid Myrsjö skola

Notera att mindre gymnastiksalor och mindre lekballplaner inte är medräknade i underlaget.

Tabell 26. Förslag, investeringsprojekt per upptagningsområde 2017 - 2030

Investeingsprojekt	Förslag till placering		Före 2021	Före 2026	Före 2030
1. SICKLA - PLANIA - FINNTORP - ALPHYDDAN					
0,5 bollplan	Sicklavallen, Sickla skola	ersättning	X		
0,5 bollplan	Hellasgården	tillkommande			
0,5 bollplan	Sickla-Plania eller alternativ Västra Sicklaön	tillkommande		X	
Sporthall	Sickla -Plania	tillkommande	X		

Sickla näridrottsplats	strandparksområde eller köpvarter	tillkommande		X	
Sickla strands utegym	Sickla strand, vid promenadstråk Sicklasjön	tillkommande	X		
Fritidsgårdslokal i Sickla - Plania-området	Sickla	tillkommande			X
2. KVARNHOLMEN - FINNBODA - HENRIKSDAL					
Sporthall	Kvarnholmen	tillkommande	X		
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Henriksdal / Vilan	tillkommande	X		
0,25 bollplan	Kvarnholmen, på tak på sporthall	tillkommande	X		
1,0 bollplan	Henriksdal / Vilan / Kvarnholmsvägen	tillkommande			X
0,25 bollplan	Henriksdal	tillkommande			X
Henriksdals fritidsgård (omlokalisering)	mer central placering, Kvarnholmsvägen nära Vilans skola	ersättning	X		
Henriksdal - Finnboda - Kvarnholmens näridrottsplats	centralt nära Kvarnholmsvägen eller skolområde	tillkommande		X	
Henriksdal - Finnboda - Kvarnholmen utegym	Centralt i området	tillkommande		X	
3. NACKA CENTRUM - JÄRLA - NACKA STRAND - BERGS GÅRD					
Flexibel inomhushall 1/4/8 evenemangsarena Sporthall A, B, C + 1 med 1.0 bollplan på taket (<i>ersätter Nacka sportcentrum samt utökning med en hall</i>)	Nacka sportcentrum	Ersättning och tillkommande	X	X	
Anslutningslokaler för judo, budo, brottning, pingis, dans, skateboard, skytte, boxning, motionsgymnastik, fäktning, styrketräning, gruppträning, gymnastikträning mm	Nacka sportcentrum	Ersättning och tillkommande	x	x	
Ishall <i>ersätter Nacka ishall, A-hallen</i>	Nacka sportcentrum	Ersättning	X		
Ishall <i>ersätter Blå istältet, B-hallen</i>	Nacka sportcentrum	ersättning	X		
Ny simhall vid Nacka sportcentrum <i>ersätter Nacka simhall plus utökning av kapacitet</i>	Nacka sportcentrum	Ersättning och tillkommande			X
2:ans fritidsgård	Nacka sportcentrum, Stadshusområdet, vid stråk/gata vid gymnasium/bibliotek eller mot näridrottsplats/skateboard/aktivitetsyta	Ersättning och tillkommande	X		
Nacka IP/Stadsparken/stadshusområdets näridrottsplats	i anslutning till fritidsgård eller sportcentrum/skola	tillkommande		X	
Ungdomens hus 16 - 25 år	Vid stråk/gata vid gymnasieskola, bibliotek	tillkommande			X

Mindre träffpunkt <i>ersätter tjejeverksamhet i elverkshuset</i>	Nacka centrum	ersättning		X	
Parklek	Vid stadspark, naturområde	tillkommande			X
Fotbollshall, fotbollstält	central placering kollektivtrafiknära	tillkommande	X	X	X
Gymnastikanpassad sporthall för gymnastik, cheerleading, cirkus	I centrala Nacka eller god kollektivtrafikpunkt	Ersättning		X	
Nacka stadsparks utegym	vid Nacka stadspark, Nacka idrottsplats, skogsytan i anslutning till Nacka idrottsplats eller torgyta utanför kommande sporthallar	tillkommande		X	
Järla sporthall	Vid Järla skola	ersättning		X	
Näridrottsplats vid Järla skola	Vid Järla skola	ersättning		X	
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Bergs gård	tillkommande			X
Nyckelvikens utegym	i anslutning till motionsspår	tillkommande	X		
Långsjöns utegym	vid badplats eller promenadstråk	tillkommande	X		
1,0 bollplan	Bergs gård	tillkommande			X
0,5 bollplan	Bergs gård/Skvaltån	tillkommande			X
0,25 bollplan	Bergs gård /Skvaltån	tillkommande			X
4. SKURU - EKTORP - SALTSJÖ-DUVNÄS					
Sporthall	Skuru - Ektorps - Östra Sicklaön (reserv Jarlaberg/ Bergs gård)	tillkommande		X	
1.0 bollplan	Skuru IP	ersättning	X		
1,0 bollplan	Duvnärs utskog	tillkommande			X
Utskogens utegym	Utskogsvägen, Duvnärs utskog, i anslutning till lekplats, bollplan och möjliga platser	Tillkommande			X
5. BJÖRKNÄS – TOLLARE					
Björknäs näridrottsplats	del vid IP, vid Björknäs skola, del vid fritidsgård eller del vid Tollare	tillkommande	X		
Björknäs fritidsgård (tillfälligt bygglov)	vid nuvarande plats eller utreds vidare	tillkommande	X		
6. SÖDRA BOO - BOO GÅRD					
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Boo gård / Boovallen	tillkommande	X		
Sporthall	Dalkarlsområdet	tillkommande			X
1,0 bollplan	Dalkarlsområdet	tillkommande			X
Boovallens näridrottsplats	Boovallen, Boo gårds skola	tillkommande		X	
Dalkarlsområdets näridrottsplats	Dalkarlsområdet	tillkommande			X
Boovallens utegym	vid idrottsplats	tillkommande	X		
Fritidsgårdslokal / mötesplats ungdomar	Södra Boo	tillkommande			X

7. ORMINGE - NORRA BOO					
0,5 bollplan	Sågtorp	Tillkommande och ersätter	X		
1,0 bollplan	Porsmosse, Lövbergaängen	tillkommande	X		
0,5 bollplan	Orminge - Myrsjö	tillkommande		X	
1.0 bollplan	Ormingeområdet - mot Kummelnäs	tillkommande	X		
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Myrsjö IP	tillkommande	X		
Sporthall	Porsmosse, Lövbergaängen	tillkommande		X	
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Orminge-Myrsjö- Kummelnäs	tillkommande			X
Ytterligare ridhus	Velamsund	tillkommande		X	
Ny simhall i Orminge	Myrsjö	tillkommande		X	
Ishall	Orminge - Myrsjö	tillkommande			X
Friidrottsytor vid bollplan/idrottsplats utomhus	Orminge, Kummelnäs, Myrsjö	tillkommande		X	
Myrsjö näridrottsplats	Myrsjö skola, Myrsjö IP vid betongpark	tillkommande	X		
Velamsunds utegym	i anslutning till motionsspår	tillkommande	X		
Orminge utegym	Sarvträsk	tillkommande		X	
Orminge näridrottsplats	Centrala parken	tillkommande	X		
8. FISKSÄTRA					
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Fisksätra (ev tillsammans med friidrott)	tillkommande		X	
Friidrottshall / multifunktioner / velodrom kan kombineras med sporthall för bollsporter mm och gruppträningslokaler	Fisksätra	tillkommande		X	
Träningsyta för cricket	Fisksätra	tillkommande	X		
0,25 bollplan	Fisksätra mot Gröna Dalen	tillkommande		X	
0,5 bollplan	Fisksätra mot Gröna Dalen	tillkommande			X
Fisksätra näridrottsplats	vid sporthall, tennisbana, IP, park	tillkommande	X		
Fisksätra utegym	vid idrottsplats, idrotthall, tennisbanor, park tillsammans med näridrottsplats	tillkommande	X		
Fisksätra utegym 2	mot Gröna dalen	tillkommande			X
Fisksätra fritidsgård (eventuell omlokalisering)	Fisksätra centrum i anslutning till bibliotek, kulturlokaler, bef aktivitetscentrum	tillkommande		X	
Ytterligare ridhus	Compass, Erstavik	tillkommande	X		
9. SALTSJÖBADEN					
Sporthall med anslutningslokaler för gruppträning och gymnastik (ersätter Tippens sporthall)	Igelboda skola	tillkommande		X	
Ny simhall som ersättning för Näcken	Saltsjöbadens IP	tillkommande	X		

Saltsjöbadens näridrottsplats	del vid IP, del vid fritidsgård	tillkommande	X		
Saltsjöbadens betongspark	Saltsjöbadens C eller vid Igelboda skola	tillkommande		X	
Saltsjöbadens utegym	vid idrottsplats	tillkommande	X		
Saltsjöbadens fritidsgård	Saltsjöbadens centrum eller i anslutning till ny sporthall vid Igelboda skola	tillkommande	X		
1.0 bollplan	Saltsjöbaden, Igelboda, mot Gröna Dalen	tillkommande			X
0,25 bollplan	Saltsjöbaden, Igelboda, mot Gröna Dalen	tillkommande			X
10. ÄLTA					
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Älta centrum/ Stavsborgs-skolan	tillkommande	X		
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	Älta / Sigfridsborg	tillkommande		X	
0,5 bollplan	Älta IP	ersättning		X	
1,0 bollplan	Kolarängen norra Älta, mot Hellas	tillkommande		X	
0,5 bollplan	Hedvigslund,	tillkommande		X	
Friidrottsytor vid bollplan/idrottsplats utomhus	Älta, Kolarängen, mot Hellas	tillkommande			X
Ny ridanläggning, hästplatser, ridhus	Källtorp, Hellasgården	tillkommande			X
Älta fritidsgård	Älta centrum mot parkstråk eller vid skola/sporthall mot Almvägen	ersättning	X		
Älta näridrottsplats	Parkstråk mellan Älta C och Stavsborgsskolan alt mot Stensö eller mot Almvägen vid skola	tillkommande	X		
Älta betongpark	Parkstråk mellan Älta C och idrottsplats	tillkommande			X
Ältadalen utegym	vid promenadstråk	tillkommande		X	

Tabell 28. Förslag, investeringsprojekt per anläggningstyp 2017 – 2030 samt beräknad kostnad

Investeingsprojekt		Förslag till placering	Före 2021	Före 2026	Före 2030	Beräknad investeringskostnad Mkr
SPORTHALLAR						
Flexibel inomhushall 1/4/8 evenemangsarena Sporthall A, B, C + 1 med 1.0 bollplan på taket (ersätter Nacka sportcentrum samt utökning me en hall)	ersättning + ny 1	Nacka sportcentrum	X	X		200

Anslutningslokaler för judo, budo, brottning, pingis, dans, skateboard, skytte, boxning, motionsgymnastik, fäktning, styrketräning, gruppträning, gymnastikträning mm	ersättning + ny	Nacka sportcentrum	x	x		50
Järla sporthall	ersättning	Vid Järla skola	X	X		35
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	ny 2	Älta centrum/ Stavsborgs-skolan	X			35
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	ny 3	Myrsjö IP	X			35
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	ny 4	Boo gård / Boovallen	X			35
Sporthall	ny 5	Kvarnholmen	X			35
Sporthall med anslutningslokaler för gruppträning och gymnastik (ersätter Tippens sporthall)	ersättning	Igelboda skola		X		40
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	nr 6	Henriksdal / Vilan	X			38
Sporthall	nr 7	Sickla -Plania	X			35
Sporthall	nr 8	Skuru - Ektorp - Östra Sicklaön (reserv Jarlaberg/ Bergs gård		X		35
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	ny 9	Älta / Sigfridsborg		X		38
Sporthall	ny 10	Södra Boo, Dalkarlsområdet		X		35
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	nr 11	Fisksätra (ev tillsammans med friidrott)		X		38
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	nr 12	Orminge-Myrsjö-Kummelnäs			X	35
Sporthall med anslutningslokal för gruppträning	nr 13	Bergs gård			X	38
Sporthall	nr 14	Norra Boo - Porsmosse			X	35
BOLLPLANER						
1.0 bollplan	ersättning	Skuru IP	X			10
0,5 bollplan	ersättning	Sågtorp	X			3
0,25 bollplan	ny 1	Kvarnholmen, på tak på sporthall	X			2

1,0 bollplan	ny 2	Porsmosse, Lövbergaängen	X			10
0,5 bollplan	ersättning	Sicklavallen, Sickla skola	X			5
0,5 bollplan	ny 3	Förslag Hellasgården eller dess närhet mot Älta			X	5
0,5 bollplan	ny 4	Orminge - Myrsjö		X		5
1.0 bollplan	ny 5	Ormingeområdet - mot Kummelnäs	X			10
0,25 bollplan	ny 6	Fisksätra mot Gröna Dalen		X		3
0,5 bollplan	ny 6	Fisksätra mot Gröna Dalen			X	5
0,5 bollplan	ersättning	Älta IP		X		2
1,0 bollplan	ny 7	Kolarängen norra Älta, mot Hellas		X		10
0,5 bollplan	ny 8	Sickla-Plania eller alternativ Västra Sicklaön		X		5
0,5 bollplan	ny 9	Hedvigslund,		X		5
1,0 bollplan	ny 10	Duvnäs utskog			X	10
1.0 bollplan	ny 11	Saltsjöbaden, Igelboda, mot Gröna Dalen			X	10
0,25 bollplan	ny 12	Saltsjöbaden, Igelboda, mot Gröna Dalen			X	3
1,0 bollplan	ny 13	Henriksdal / Vilan / Kvarnholmsvägen			X	10
1,0 bollplan	ny 14	Bergs gård			X	10
0,5 bollplan	ny 15	Bergs gård/Skvaltån			X	5
0,25 bollplan	ny 16	Bergs gård /Skvaltån			X	3
0,25 bollplan	nr 17	Henriksdal - Finnboda			X	3
1,0 bollplan	ny 18	Dalkarlsområdet			X	10
Träningsyta för ckricket		Fisksätra	X			4
SPECIALANPASSADE SPORTHALLAR						
Gymnastikanpassad sporthall för gymnastik, cheerleading, cirkus	ersätter	I centrala Nacka eller god kollektivtrafikpunkt		X		
Sporthall med flexibla funktioner för viss friidrott och annan verksamhet	ny	Fisksätra		X		

Friidrottshall för 13 – 20 år	Ny	kollektivtrafiknära				X
IDROTTSPLATSER FÖR FRIIDROTT						
Friidrottsytor vid bollplan/idrottsplats utomhus	ny 1	Orminge, Kummelnäs, Myrsjö		X		
Friidrottsytor vid bollplan/idrottsplats utomhus	ny 2	Älta, Kolarängen, mot Hellas			X	
RIDANLÄGGNINGAR						
Ytterligare ridhus	Ny 1	Compass, Erstavik	X			35
Ytterligare ridhus	Ny 2	Velamsund		X		40
Ny ridanläggning, hästplatser, ridhus	Ny 3	Källtorp, Hellasgården			X	50
ISHALLAR						
Ishall ersätter Nacka ishall, A-hallen med publikkapacitet	ersätter	Nacka sportcentrum	X			60
Ishall ersätter Blå istället, B-hallen	ersätter	Nacka sportcentrum	X			20
Ishall	Ny 1	Fisksätra		X		40
Ishall	Ny 2	Orminge - Myrsjö			X	40
SIMHALLAR						
Ny simhall som ersättning för Näcken	ersätter	Saltsjöbadens IP	X			150
Ny simhall i Orminge	ny 1	Myrsjö		X		200
Ny simhall vid Nacka sportcentrum ersätter Nacka simhall plus utökning av kapacitet	ersätter + ny yta	Nacka sportcentrum			X	250
NÄRIDROTTSPLATSER						
Järla näridrottsplats	ersätter	Vid Järla skola/ Järla sporthall	X			2
Myrsjö näridrottsplats	ny 1	Myrsjö skola, Myrsjö IP vid betongpark	X			2
Fisksätra näridrottsplats	ny 2	vid sporthall, tennisbana, IP, park	X			2
Saltsjöbadens näridrottsplats	ny 3	del vid IP, del vid fritidsgård	X			2
Björknäs näridrottsplats	ny 4	del vid IP, vid Björknäs skola, del vid fritidsgård	X			2
Älta näridrottsplats	ny 5	Parkstråk mellan Älta C och Stavsbergsskolan alt mot Stensö eller mot Almv vid skola	X			2
Orminge näridrottsplats	ny 6	Centrala parken	X			2
Nacka IP/Stadsparken/stadshusområdets näridrottsplats	ny 7	i anslutning till fritidsgård eller sportcentrum/skola		X		2
Sickla näridrottsplats	ny 8	strandparksområde eller köp kvarter		X		2

Boovallens näridrottsplats	ny 9	Boovallen, Boo gårds skola		X		2
Henriksdal - Finnboda - Kvarnholmens näridrottsplats	ny 10	centralt nära Kvarnholmsvägen eller skolområde		X		2
Dalkarlsområdets näridrottsplats	ny 11	Dalkarlsområdet			X	2
SKATEBOARD - BMX - KICKBIKE - BETONG						
Nacka betongpark	ersätter	Nacka sportcentrum		X		6
Saltsjöbadens betongspark	ny 1	Saltsjöbadens C eller vid Igelboda skola		X		4,5
Älta betongpark	ny 2	Parkstråk mellan Älta C och idrottsplats			X	4,5
UTEGYM						
Nyckelvikens utegym	ny 1	i anslutning till motionsspår	X			1
Fisksätra utegym	ny 2	vid idrottsplats, idrotthall, tennisbanor, park tillsammans med näridrottsplats	X			1
Boovallens utegym	ny 3	vid idrottsplats	X			1
Velamsunds utegym	ny 4	i anslutning till motionsspår	X			1
Saltsjöbadens utegym	ny 5	vid idrottsplats	X			1
Sickla strands utegym	ny 6	Sickla strand, vid promenadstråk Sicklasjön	X			1
Långsjöns utegym	ny 7	vid badplats eller promenadstråk	X			1
Fisksätra utegym	ny 8	mot Gröna dalen	X			1
Ältadalen utegym	ny 9	vid promenadstråk		X		1
Orminge utegym	ny 10	Sarvträsk		X		1
Nacka stadsparkers utegym	ny 11	vid Nacka stadspark, Nacka idrottsplats, skogsytan i anslutning till Nacka idrottsplats eller torgyta utanför kommande sporthallar		X		1,5
Henriksdal - Finnboda - Kvarnholmens utegym	ny 12	Centralt i området		X		1

Utskogens utegym	ny 13	Utskogsvägen, Duvnäs utskog, i anslutning till lekplats, bollplan och möjliga platser			X	1
FRITIDSGÅRDAR - UNGDOMENS HUS MM						
Älta fritidsgård	ersätter	Älta centrum mot parkstråk eller vid skola/sporthall mot Almvägen	X			12
2:ans fritidsgård	ersätter	Stadshusområdet eller vid Nacka idrottscentrum, vid centralt stråk mot gata och utomhusyta för aktivitet	X			12
Saltsjöbadens fritidsgård	ersätter	Saltsjöbadens centrum eller i anslutning till ny sporthall vid Igelboda skola	X			12
Björknäs fritidsgård (förlängning bef byggnad)	ersätter	vid nuvarande plats	X			10
Henriksdals fritidsgård (omlokalisering)	ersätter	mer central placering, Kvarnholmsvägen nära Vilans skola	X			10
Fisksätra fritidsgård (eventuell omlokalisering)	ersätter	Fisksätra centrum i anslutning till bibliotek, kulturlokaler, bef aktivitetscentrum eller sporthall		X		12
Ungdomens hus 16 - 25 år	ny 1	Nacka centrum vid gymnasieskola				10
Mindre träffpunkt <i>ersätter tjejevksamhet i elverkshuset</i>	ny 2	Nacka centrum				5
Fritidsgårdslokal / mötesplats ungdomar	ny 3	Södra Boo			X	10
Fritidsgårdslokal i Sickla - Planiaområdet	ny 4	Sickla			X	10
ÖVRIGT						
Fotbollshall, fotbollstält	Ny	central placering kollektivtrafiknära		X		25
Friidrottshall för 13 – 20 år	Ny	kollektivtrafiknära			X	45

6 Referensobjekt, exempel på idrottsanläggningar i stadsmiljö

Engelbrektshallen

Engelbrektshallen ligger under mark och har en fullstor idrottshall, en gymnastikhall med hoppgröpar, dansstudio, cafeteria, omklädningsrum och gym samt mötesrum för föreningar. På taket utomhus finns en liten fotbollsplan med konstgräs och en liten basketplan, en löparbana och en längdhoppsgrop. Bredvid idrottsplatsen finns skolgård med lekutrustning. Hallen har entré i markplan från gatan, i ett stadskvarter med bostäder och grundskola.

Idéskiss Eriksdalshallarna

Tidigare har idrottsföreningar tagit fram förslag på att bygga fullstora sporthallar i flera plan ovanpå varandra vid Eriksdalssbadet. Denna idé har aldrig förverkligats.

Kristinebergshallarna

Nya Kristinebergshallarna ska bli en öppen och trygg byggnad med en välkommande öppen entré. Anläggningen ska vara en naturlig mötes- och aktivitetsplats samt ett spännande och intressant besöksmål. Byggnaden kommer att utformas med flera intressanta sociala ytor för väntande barn och föräldrar, till exempel med ytor inomhus och utomhus för lek och spontanidrott samt bra uppvärmningsytor. Även kommersiella ytor planeras in i gatuplan för

exempelvis en servering. Anläggningen ska få två fullstora sporthallar (20x40x7 m) för främst inomhusidrotter som handboll, basket, innebandy och gymnastik. Hallen kommer att bilda ett sportcentrum tillsammans med Stadshagens IP, Kristinebergs IP och Fredhällsparkens nya fotbollsplan.

Sporthall med ICA Maxi butik Flemingsberg

Vid årsskiftet 2016/2017 invigs en ny sportanläggning i nya stadsdelen Flemingsbergsdalen i Huddinge. Sporthallar byggs i tre plan ovanpå en nybyggd Ica Maxi butik. Den nya anläggningen ska bland annat inrymma ett café, inomhusplaner för handboll, basket, badminton, innebandy och inomhusfotboll, där en sporthall får läktare för drygt 350 åskådare. På ett tredje plan kommer det finnas träningslokaler för brottning, boxning, dans och ett gym för föreningar och ungdomsverksamhet. Anläggningen ska smälta in i den nya stadsmiljön och bidra till livfull gatumiljö med aktiva bottenvåningar i direkt anslutning till gatan.

Medverkande

I arbetet med ärendet har följande tjänstemän på Nacka kommun medverkat

Thomas Sass

Jerker Linnerborg

Karl Loch Hansson

Elin Brandefalk

Anna Kristiansson

Susanne Broman Kjulsten

Nadia Izzat

Anders Ahlén

Medarbetare från lokalenheten, fastighetsutvecklingsenheten, park- och naturenheten och enheten för strategisk stadsutveckling har medverkat i en workshop kring behoven av ytor och anläggningar för idrott, fritid och rekreation.

Föreningsliv har deltagit i en workshop kring behov av idrottsanläggningar för traditionell föreningsidrott. Föreningar har även lämnat in synpunkter skriftligt. Under hösten 2016 kommer föreningar ges möjlighet att yttra sig över denna rapport. Yttranden kan komma att beaktas i kommande revideringar av bedömningar av behov.